naš čas

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA

Leto XV | Številka 5 (467) | Velenje, 9. februarja 1979 | Cena 4 din | YU ISSN 0350-5561

Na Graški gori spominski park

Ob 35. obletnici pohoda XIV. divizije na Štajersko bodo na Gori jurišev uredili nov spominski park s skulpturo A. Avgustinčića „Nošenje ranjencev" ter brunarico z manjšim muzejem — Odkritje spominskega parka bodo združili s srečanjem borcev NOV in mladine iz vse Jugoslavije in rudarskim praznikom

Velenjsko borčevsko organizacijo čakata v letošnjem letu dve izredno pomembni in zahtevni nalogi: postavitev spominskega parka na Graški gori ob 35. obletnici legendarnega pohoda XIV. divizije na Štajersko ter organizacija medobčinskega srečanja borcev NOV in mladine iz vse Jugoslavije.

Ker za uresničitev teh dveh tako pomembnih akcij ni več veliko časa, so se že lotili skrbnih priprav. Medtem se je že sešel na prvo sejo tudi glavni odbor ter imenoval posamezne komisije, da bi to nalogo kar najbolje izpeljali. V glavnem odboru ter posameznih komisijah bo skupaj okrog 170 borcev, predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, organizacij združenega dela in drugih občanov.

Srečanja borcev in mladine iz vseh republik bo od 2. do 5. julija. Vanj je doslej vključenih 27 občin iz vse države, iz Slovenije pa občini Ljubljana Šiška in Velenje.

Pričakujejo, da se bo srečanja, ki veliko prispeva k utrjevanju bratstva in enotnosti med našimi narodi in narodnostmi, prenašanju tradicij NOB na mlajše rodove, medsebojnemu poznavanju pa tudi izmenjavi izkušenj borčevskih organizacij v Velenju udeležilo 800 do 900 borcev in mladine, predstavnikov skupščin in družbenopolitičnih organizacij iz teh medsebojno povezanih mest.

Srečanja bodo združili s proslavo ob otvoritvi spominskega parka borcem legendarne XIV. divizije na Graški gori.

„Skrajni čas je že, so poudarili na sestanku odbora," da postavimo dostojen spomenik XIV. diviziji, ki bo mladim rodovom v spomin na težke a slavne dni naše zgodovine". Pobudo velenjskih borcev o postavitvi oziroma ureditvi spominskega parka borcem legendarne „Štirinajste" na Gori jurišev so pozdravili tudi člani odbora XIV. divizije.

Odločili so se, da bodo na Graški gori postavili skulpturo „Nošenje ranjenca", delo kiparja Antuna Avgustinčića.

Skulptura bo visoka 2,20 metra, podstavek pa približno meter. V bližini spomenika bodo postavili še brunarico, v kateri naj bi bil relief Graške gore, ter fotografsko in drugo dokumentarno gradivo o pohodu divizije — skratka, v brunarici nameravajo urediti manjši muzej.

Proslavo z odkritjem spomenika in medobčinskega srečanja borcev NOV ter mladine pa bi radi združili s praznovanjem rudarskega praznika 3. julija. Gostje iz vse Jugoslavije bodo prišli v Velenje že 2. julija in bo za njih parada rudarjev po velenjskih ulicah s tradicionalnim skokom čez kočo in sprejemom učencev v rudarski stan nedvomno izredno privlačna. Po končani rudarski proslavi pa bi se vsi gostje, rudarji in drugi občani z avtobusi odpeljali na Graško goro, na proslavo 35-letnice pohoda XIV. divizije ter na odkritje spominskega parka.

Seveda se po končani proslavi udeleženci ne bi vrnili takoj v Velenje, ampak bi ostali na tovariškem srečanju na Gori jurišev.

Torej je pred občinsko borčevsko organizacijo kot vsemi občani v naslednjih mesecih izredno pomembna naloga in veliko dela, saj moramo vsi kar največ storiti, da bomo goste iz vse Jugoslavije sprejeli resnično izredno prisrčno, da se bodo med nami počutili kot bratje.

Januarja kar za 70.000 ton več premoga

Prvi mesec v letu 1979 se je za velenjske rudarje končal nadvse uspešno. Po osnovnem letnem načrtu so načrtovali, da bodo v januarju nakopali 373 tisoč ton premoga, vendar so ta načrt presegli kar za 70 tisoč ton, saj so nakopali v prejšnjem mesecu 443 tisoč ton lignita. Najvišji proizvodnji so dosegli 12. in 26. januarja, ko so nakopali 20.100 ton lignita. K temu naj dodamo še to, da so naši rudarji tudi v januarju delali vse sobote zaradi velikih potreb po premogu za proizvodnjo električne energije v termoelektrarnah, odločili pa so se, da bodo tudi v tem mesecu delali vse sobote.

PROSLAVA V PESJU

V domu družbenopolitičnih organizacij v tem kraju bo danes, 9. februarja proslava ob slovenskem kulturnem prazniku. Organizira jo tukajšnja Svoboda, začela pa se bo ob 17.

Letos skrajšana pot XIV. divizije

V mozirski občini se marljivo pripravljajo na letošnji pohod Po poteh 14. divizije — V zadnji etapi bo sodelovalo skoraj 200 mladih pohodnikov iz šestih občin — Zaradi pomanjkanja časa bo pot letos skrajšana

Letošnji pohod Po poteh slavne 14. divizije je posvečen 35–letnici njenega pohoda in 60–letnici Zveze komunistov Jugoslavije in SKOJ–a. Organizator pohoda je letos prvič republiška konferenca Zveze socialistične mladine Slovenije, razdeljen pa bo na štiri etape. Za Laškim, Celjem in Velenjem bo nosilec zadnje etape občinska konferenca ZSMS Mozirje. Zadnji del pohodne enote bodo sestavljali mladi iz občinskih konferenc Maribor, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Ljubljana – Moste in Mozirje. Iz vsake od teh se bo pohoda udeležilo 30 mladih tako, da bo pohodna enota štela skoraj 200 mladink in mladincev. Pohodniki zadnje etape se bodo 22. februarja v Zavodnjah srelači z Velenjčani, ki so nosilci tretje etape. Skupaj z njimi bodo krenili do Žlebnikove domačije in se po slovesnosti na tem mestu razšli. Prenočili bodo v Belih vodah, kjer bodo pripravili priložnostno proslavo, obenem pa bodo mladi poslušali strokovno predavanje s področja teritorialne obrambe.

Naslednjega dne bodo iz Belih vod krenili do Šmihela, kjer bodo pri spomeniku pripravili proslavo in se nato podali do Žekovca. Tu se bodo pohodne čete po kosilu pomerile v streljanju z zračno puško, zatem pa se bodo mladi ustavili na Dol – Suhi pri Rečici ob Savinji. Pri spomeniku padlim borcem 14. divizije jih bodo pričakali mladinke in mladinci iz Rečice ter taborniki odreda Gornjesavinjskih partizanov. Popoldne bo na Rečici osrednja proslava, po večerji pa se bodo mladi sestali s predstavniki borcev in rezervnih vojaških starešin. Na Rečici bodo pohodniki tudi prenočili in se naslednji dan popeljali do Maribora, kjer bo zaključna slovesnost ob letošnjem pohodu.

Ob vsem tem velja omeniti, da je zadnja etapa letošnjega pohoda Po poteh 14. divizije zaradi pomanjkanja časa bistveno spremenjena in skrajšana ter zato ne bo zajela vseh krajev, na katerih so borci 14. divizije na svoji herojski poti izbojevali najtežje zmage.

J. P.

Obisk republiške delegacije ZSMS

V torek dopoldan je bila izredna seja predsedstva občinske konference ZSMS Velenje. Seja je bila sklicana ob obisku predsednika republiške konference ZSMS Borisa Bavdeka in predsednika komisije za ljudski odpor in družbeno samozaščito pri republiški konferenci Toneta Rakoviča. Predstavnika republiške konference sta bila najprej seznanjena z delom občinske konference in posameznih komisij ter osnovnih organizacij v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah, nato pa sta obiskala gradbeno industrijsko podjetje Vegrad ter osnovno organizacijo ZSMS v krajevni skupnosti Gaberke. Popoldan pa sta se sestala že s političnim aktivom občine Velenje.

Konec prejšnjega tedna pa so predstavniki republiške konference ZSMS Slovenije obiskali mozirsko občino. Skupaj z vodstvom občinske konference ZSMS Mozirje so najprej obiskali osnovni organizaciji v gornjegrajski Smreki in na Ljubnem ob Savinji. Popoldne so se v Mozirju udeležili razširjene seje predsedstva občinske konference, zatem pa so prisostvovali še sestanku političnega aktiva mozirske občine. Med obiskom je beseda tekla predvsem o aktualnih problemih dela in življenja mladih v Gornji Savinjski dolini, največ pozornosti pa so v razgovorih namenili mladim v kmetijstvu in sodelovanju z družbenimi organizacijami in društvi.

Med pogovorom v Velenju

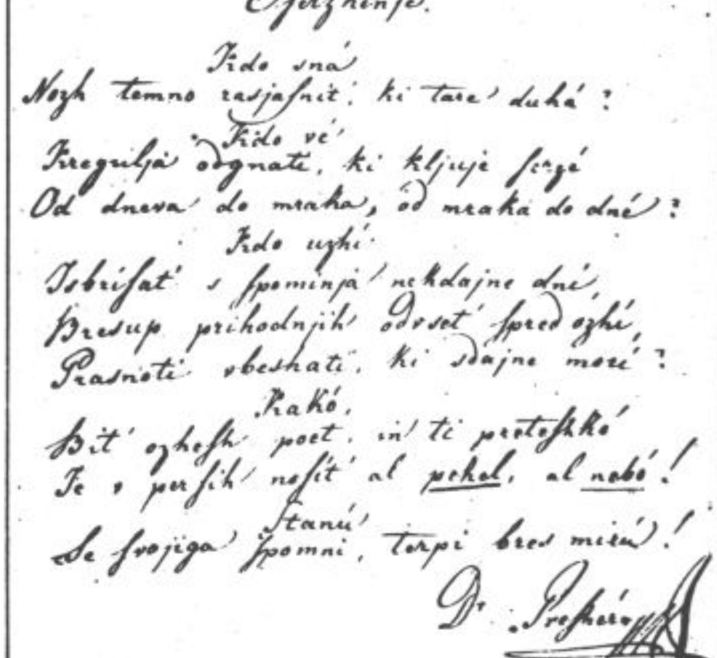

Ob kulturnem prazniku

Življenje človeka kot posameznika in družbe kot celote je splet prizadevanj, snovanj, želja, uspehov in dosežkov na najrazličnejših področjih, je mozaik dejavnosti in odnosov. Živimo vedno hitreje, stalno zapleteni v morje številk, podatkov o količini proizvodnje, o dinarjih. Že malčki se zanimajo za hitrost avtomobilov in velikost letal. Najstrožji realizem, tehnika, grozi, da bo v celoti prevladala svetu, razčlovečila in zasužnjila ljudi. Izriniti skuša iz nas vse, kar predstavlja duhovno vrednoto, kar opredeljuje človeka in narod, določa njegovo identiteto. Marsikdo in marsikje zna izdelati stroj za določen namen, boljše, slabše, končno ni bistveno, po tem se ljudje med sabo ne razlikujemo. Razlikujemo pa se po drugih vrednotah, po odnosih v družbi, urejevanju skupnih zadev, literaturi, umetnosti, vedenju, načinu življenja, skrbi za jezik... po vsem tistem, kar imenujemo kultura v najširšem smislu in česar ni mogoče meriti z običajnimi tehničnimi merili.

O tem in verjetno tako ne razmišljamo prav pogosto. Prisluhnimo, postojmo in poskušajmo zbrati misli ob priložnostih kot je kulturni praznik Slovencev, pa morda še kdaj, kljub nenehni skrbi za gospodarski napredek, boljši ekonomski položaj, in vsem dogajanjem, ki nas silijo v neizprosen vrtinec življenja. Zavedajmo se, da je kultura v najširšem smislu bistveno opredeljujoči element življenja nekega naroda, neprecenljive in neocenljive vrednosti.

Ob razmišljanju o kulturi se ne smemo ustaviti pri tem, da preštejemo kulturne manifestacije, ki smo jih uspeli organizirati. Ne smemo se zadovoljiti le s tem, da smo uspeli pripraviti prireditve znanih imen, ne zaključimo razprave o polprazni dvorani z ugotovitvijo: „ljudje pa ne čutijo potrebe po kulturi". Takšne ocene so zelo blizu potrošništvu in snobizmu, kar pa je v bistvu nasprotje kulturnim odnosom.

Tudi kulturne prireditve so potrebne in v interesni skupnosti smo uspeli začeti urejevati te stvari. (Toda, če bi se zadovoljili, da smo na razmeroma poceni in na nezahteven način potolažili vest, bi to obenem pomenilo, da bi lahko rekli, da smo kulturna družba.) O marsičem drugem še moramo razmišljati, če nočemo biti površni in v bistvu nekulturni. Morda to, kakšen je naš odnos do dela, osnovne vrednote, ki omogoča obstoj in razvoj družbe; ali morda to, koliko so resna naša prizadevanja za uveljavljanje ustavnega položaja človeka in delavca, pa morda, kakšni so naši medčloveški odnosi, odnosi do znanja, jezika, okolja...

Vrsto podobnih vprašanj bi si še morali zastaviti in odkrito brez sprenevedanja in leporečij nanje odgovoriti, če bi hoteli oceniti, kako kulturni smo.

Morda me je razmišljanje pripeljalo predaleč, ko je vendar osnovni namen, da ob slovenskem kulturnem prazniku čestitam vsem delavcem na področju kulturnih dejavnosti (poklicnim in nepoklicnim), se jim zahvalim za voljo in znanje, ki so ga vložili v svoja prizadevanja in želim obilo uspehov v bodoče. Vse v imenu kulturne skupnosti občine Velenje.

PETER KRAPEŽ

VREME

V drugi polovici tedna bo spremenljivo vreme. Občasno so možne padavine, v nižinah kot dež.

Neprimerna hitrost na prvem mestu

Na cestah celjske regije so lani registrirali 1307 prometnih nesreč – V njih je umrlo 147 ljudi, med njimi največ pešcev – S skupnimi močmi v reševanje cestne problematike

Ob nenehnem naraščanju števila udeležencev v prometu, pro metnih nesreč in žrtev, ki jih le-te zahtevajo, je ob prehodu v novo koledarsko leto seveda zelo zanivimo narediti primerjavo s stanjem leto poprej in ugotoviti, ali smo v vzgoji prometnih udeležencev, izboljševanju prometnih pogojev in preventivnem delu nasploh, uspeli narediti korak naprej in omiliti črno cestno kroniko. Kot ugotavljajo delavci Uprave javne varnosti v Celju, so v lanskem letu z učinkovitim preventivnim delom, nasveti voznikom, sodelovanjem z inštruktorji in delavci različnih avtoparkov, uspeli izboljšati prometno varnost, kljub vsem prizadevanjem pa je v primerjavi z letom 1977 spet porastlo število smrtnih žrtev, ki so jih zahtevale prometne nesreče. Tako so lani registrirali 1307 prometnih nesreč, med njimi 135 s smrtnim izidom. V njih je izgubilo življenje 147 ljudi ali 15 več kot v letu 1977. Ob vsem tem je treba omeniti, da je tudi v lanskem letu skokovito naraščalo število registriranih motonih vozil. V občinah celjske regije je ta čas registriranih že 66759 vozil ali 13,5 odstotkov več kot v letu 1977. Številne ceste celjske regije so glede na to tehnično še vedno zelo slabo vzdrževane (zlasti lokalne), najbolj obremenjen med njimi pa je odsek Arja vas–Velenje. Na posameznih cestah se zato pojavljajo črne točke, ki kljub opozorilom povzročajo številne nesreče (to so predvsem križišče pri Nami v Žalcu, Tremarje, cesta Deber–Laško, Zidani most–Radeče, Boštanj, Štore, Vinska gora in Pesje na cesti Velenje–Šoštanj).

Kot kaže statistika, so nesrečam na celjskem območju v največ primerih botrovali neprimerna hitrost, vožnja pod učinkom alkohola, izsiljevanje prednosti in nepravilno prečkanje, največ pa so jih povzročili vozniki osebnih avtomobilov, motornih koles in pešci. Vozniki osebnih avtomobilov, motronih koles, kolesarji in pešci pa so največ vozili tudi pod vplivom alkohola. Zanimiv je podatek, da se je kar 40 odstotkov teh nesreč pripetilo med 17. in 21. uro zvečer, 2500 voznikom pa so zaradi vinjenosti odvzeli vozniško dovoljenje (skupno so izdali kar 14178 predlogov za odvzem vozniškega dovoljenja).

Med žrtvami, ki so jih v lanskem letu zahtevale ceste celjskega področja, je 48 pešcev (v 25 primerih so nesrečo povzročili sami), 30 voznikov osebnih avtomobilov ter 19 voznikov motornih in navadnih koles. Na cestah pa je moralo umreti tudi enajst otrok. Zmanjšalo se je število poškodovanih v prometnih nesrečah in sicer za 477 (v 1050 nesrečah s telesnimi poškodbami je bilo poškodovanih 1415 ljudi), izračunali pa so tudi skupno materialno škodo, ki znaša približno 33.211,860 dinarjev.

Da bi vse te zgovorne številke v naslednjih letih uspeli še bolj zmanjševati pa bo, kot ocenjujejo delavci Uprave javne varnosti v Celju, potrebno še mnogo več vzgoje vseh udeležencev v prometu, preventivnega dela na vseh področjih in učinkovitega vključevanja različnih organizacij združenega dela, svetov za ljudsko obrambo in narodno zaščito, avtošol ter drugih v reševanje cestne problematike.

J. KRAJNC

Delavni mozirski ribiči

O pomenu in vlogi sladkovodnega ribištva ne kaže izgubljati preveč besed, saj s svojo dejavnostjo nedvomno posega na številna področja. Tega se v veliki meri zavedajo tudi člani ribiške družine Mozirje, 160 jih je in iz zelo različnih krajev. Vedo kakšno bogastvo jim je v upravljanje zaupala družba in morajo zato, kot dobri gospodarji, ohranjati vodno bogastvo in ga vsestransko ščititi. Dosežki njihovega minulega dela te ugotovitve nedvomno potrjujejo in so hkrati zagotovilo za plodno delo v prihodnje.

Mozirska družina gospodari z dobrimi 70 hektarji vodnih površin na 44 kilometrih Savinje in Drete. V minulih štirih letih so ribiči v svoje vode vložili 125.000 zaroda potočne postrvi in skoraj 50.000 mladic, 88.000 lipanov in 10.000 sulcev, v obeh primerih so to seveda mladice. Veliko pozornost so posvečali gojitvi. Iz svojih gojitvenih voda so odlovili in prenesli v Dreto in Savinjo skoraj 40.000 potočnih postrvi, 2.400 lipanov in dokajšnje število šarenk, belih rib in sulcev. To je le nekaj bežnih podatkov iz obširnega spleta dejavnosti.

Pomemben uspeh so dosegli tudi z izgradnjo ribnika v Mozirju in lastnega ribiškega doma. V ribnik so prav tako vložili veliko število rib. Med drugim 4.500 merskih potočnic, 20.000 šarek, 2.000 linjev, 4.500 kilogramov krapov, precej lipanov in amurjev. Ribnik in ribniški dom obiskujejo ribiči v velikem številu, zato bodo v Mozirju poslej uvedli dežurno službo in s tem še bolj obogatili svoje delo.

Zelo aktivno je bilo delo komisij. Pomembne naloge je opravila zlasti komisija za varstvo voda in njihovega okolja, pa tudi za bodoče si je zadala obširni delovni načrt. Predvsem se bodo ribiči lotili čiščenja obrežja Savinje, kar so na podlagi odloka sicer dolžni lastniki, vendar njegova določila spoštuje le malokdo. Pozabili seveda ne bodo na čiščenje strug in potokov.

Mozirski ribiči so sicer zelo dobro opremljeni. Rezultati tega se kažejo v uspešni gojitvi, pri odlovih in drugod, zlasti pa se lahko pohvalijo z delom tekmovalne komisije, ki jo vodi Rudi Mešič. Uspešno so pripravili nekaj tekmovanj, zlasti državno prvenstvo v suhih disciplinah, pomembne uspehe pa so dosegli zlasti tekmovalci. Vlado Mešič je bil lani državni in republiški prvak v suhih disciplinah, reprezentanco Slovenije, ki je na državnem prvenstvu osvojila drugo mesto, pa so sestavljali trije člani mozirske družine. Uspehov torej več kot dovolj in tekmovalnemu športu bodo v prihodnje namenili še več časa in dela.

Seveda se srečujejo tudi s problemi. Predvsem jih skrbi vse manjše število vodnih objektov in s tem vse manjši življenski prostor za ribe. V prihodnje bodo storili vse kar bodo sami zmogli, da bi vsaj na najbolj ogroženih mestih znova postavili jezove in druge objekte. V upadanju je tudi število ribičev – turistov, kar ima seveda precejšen vpliv na blagajno. V nasprotju s tem pa je v velikem porastu krivolovstvo. Čuvajske službe v pravem pomenu besede si seveda ne morejo privoščiti, zato bi na tem področju morali pokazati več zagnanosti člani družine, s čimer se doslej ne morejo ravno pohvaliti. Ribiči se pritožujejo zlasti nad kaznovalno politiko, ki je vse preblaga in krivolovcev ne odvrača od takšnega početja.

Ob uspehih torej tudi vrsta problemov, ki pa so se jih mozirski ribiči odločili v kar največji meri razrešiti. Zadali so si obsežen delovni načrt, veliko dela pa bodo terjale letošnje obletnice. V Sloveniji bodo ribiči slavili 90-letnico ustanovitve prve ribiške organizacije, 25-letnico Ribiške zveze Slovenije in 30-letnico revije Ribič. Vzrokov za slavje torej dovolj, vendar za slavje, ki obvezuje.

J. P.

Komisija raziskala nesrečo na Golteh

Uprava javne varnosti v Celju je Pred devi sporočila ugotovitve posebne strokovne komisije, ki je raziskovala vzroke nedavne nesreče na Golteh. Kot je znano, je vlečna vrv preskočila nosilno in prišlo je do trenja, ki je povzročilo žaganje nosilne vrvi med 3. in 4. stebrom. Zaradi tega se je nosilna vrv pretrgala in gondola s tremi potniki, ki so se huje poškodovali, je strmoglavila v globino. Po ugotovitvah komisije, je do nesreče prišlo zaradi neprevidnega ravnanja strojnika, ki je v času med nesrečo in pred njo premostil posekano varnostno napravo, ki opozarja na morebitne okvare in napake med vožnjo. Kot je zapisano v poročilu preiskovalne komisije, je strojnik Stanislav Igrišnik opravljal svoje delo brez strokovnega izpita, prav tako kot Valentin Klepej, ki je žičnico vodil že leto prej in je Igrišnika uvajal v ta opravila. Zaradi izključene avtomatske naprave v strojnici niso pravočasno dobili opozorila, da je na progi prišlo do okvare in pripetila se je nesreča, ki je po prvih ugotovitvah povzročila za približno 20 milijonov dinarjev škode. V poročilu so tudi dodali, da je sedanji upraviteli turističnega centra na Golteh pred nesrečo investiral v obnovo vseh obstoječih objektov približno pet milijonov dinarjev.

Preiskavo bo nadaljevalo pristojno tožilstvo, kateremu so predali v postopek oba strojnika in odgovorno osebo Ivana Feceta.

Tudi v Velenju stanovanjska zadruga

Kako lažje do lastnega stanovanja in stanovanjske hiše

V srednjeročnem programu stanovanjske izgradnje občine Velenje je predvidena poleg usmerjene družbene gradnje tudi individualna izgradnja stanovanjskih hiš kot pomemben činitelj za dosego načrtovanega števila stanovanj, zato bi veljalo k tej gradnji tudi bolj organizirano pristopiti.

Na VIII. kongresu ZKS je bilo med drugim sprejeto tudi naslednje stališče: „Komunisti se bomo zavzemali, da bodo delovni ljudje in občani v skladu s svojimi možnostmi predvsem sami skrbeli za reševanje svojega stanovanjskega vprašanja, in da bodo s samoupravnimi sporazumi oblikovali merila in kriterije za določitev višine lastne udeležbe ob pridobitvi družbenega najemnega stanovanja ali sredstev za nakup oziroma gradnjo stanovanja“.

Med drugimi oblikami lastne udeležbe pri reševanju stanovanjskega vprašanja je povezovanje interesentov v stanovanjsko zadrugo za pridobitev stanovanjske hiše ali etažnega stanovanja gotovo ena od njabolj primernih.

Nekaj let je stanovanjsko zadružništvo močno napredovalo zadnji dve leti pa je v nekaterih občinah naše republike še pomemben dejavnik pri mobiliziranju sredstev občanov, s tem pa je vsako leto precej rešenih stanovanjskih problemov, ki jim občan pričakovalec stanovanja in varčevalec sam ne bi bil kos.

Ugotavljamo, da namenjajo v naši občini občani stanovanjskemu varčevanju veliko pozornost, saj raste tako po številu varčevalcev kakor po višini pogodbenih varčevalnih zneskov. Tudi delovne organizacije spodbujajo stanovanjsko varčevanje s sredstvi, namenjenimi za individualno kreditirjanje.

Vsega tega ne bi smeli zanemariti. Varčevalci pa so več ali manj prepuščeni svoji iznajdljivosti, kako si pridobiti komunalno opremljeno stavbno zemljišče, ali pa kupiti etažno stanovanje, ki bi naj odgovarjalo tako po funkcionalnosti bodočemu pričakovalcu kakor po razpoložljivih denarnih sredstvih.

Izvršilni odbor samoupravne stanovanjske skupnosti občine Velenje je na svoji zadnji seji januarja letos ugotovil, da je lahko združevanje občanov, pričakovalcev stanovanj in interesentov za gradnjo stanovanjske hiše, pomemben činitelj pri izpolnitvi srednjeročnega programa stanovanjske izgradnje. Zato je dal tudi polno podporo stanovanjskemu zadružništvu . . .

Z željo, da bi dosegli tudi večji vpliv občanov na zemljiško politiko, komunalno gospodarstvo, izgradnjo novih stanovanjskih površin v zasebni lasti, spodbuja samoupravno združevanje bodočih lastnikov etažnih stanovanj in stanovanjskih hiš.

Zato je tudi imenoval iniciativni odbor, ki naj bi zbral interesente za nakup etažnih stanovanj in gradnjo individualnih stanovanjskih hiš, ugotovil možnosti tako or ganizirane individualne stanovanjske izgradnje, pripravljenost občanov, da se združijo v takšni obliki, izdelal načrt dela in pripravil ustanovni zbor zadruge ter predlog organiziranja stanovanjske zadruge.

Zato prosimo tiste občane varčevalce, ki bodo pričeli z gradnjo stanovanjske hiše, ali se odločili za nakup etažnega stanovanja, in jih oblika stanovanjskega zadružništva zanima, da naj sporočijo svoj priimek in ime s točnim naslovom na:

„DOM“, Delovno organizacijo za vzdrževanje stanovanjskih hiš Velenje, Šaleška 19/a „za stanovanjsko zadrugo“ do konca meseca februarja 1979, ali na telefon 851–010 in 852–671.

M. U.

Usodna napaka na grelniku

Eksplozijo v Celju je povzročila tehnična okvara na grelniku centralne plinske kurjave – 96,6 milijonov dinarjev škode

Vzrok strahovite eksplozije plina, ki je 29. januarja ob 0.47. uri zjutraj prebudila Celjane, je pojasnjen. Preiskava, ki jo je vodil preiskovalni sodnik v sodelovanju s strokovno komisijo Uprave javne varnosti in strokovnjaki Republiškega sekretariata za notranje zadeve, je pokazala, da je eksplozijo povzročila tehnična okvara na plinskem grelniku v prostorih celjske podružnice časopisnega podjetja Delo. Na grelniku plinske centralne kurjave je začel uhajati plin, ko je zaradi nizkega pritiska plina, prepiha ali podobnega razloga ugasnil plamenček, ki sicer stalno gori. Dovod plina bi v takem primeru moral prekiniti varnostni ventil, ki pa se zaradi napake na vzmeti ni vključil in plin je uhajal še naprej. Ko se je temperatura v prostoru znižala do meje, na katero je naravnan termostat, je le-ta vključil vodno črpalko in s tem gorilec. Plin je tako začel izhajati v večjih količinah tudi skozi šobe gorilca, tako, da se je v prostoru skoncentrirala zelo eksplozivna mešancia plina in zraka. Za eksplozijo je bila potrebna le še električna iskra ali drug toplotni izvor, ki jih je pri neplinotesni napeljavi veliko. Preiskavo so opravili kriminalistični laboratoriji Republiškega sekretariata za notranje zadeve in servis ljubljanske plinarne. Doslej so ugotovili, da je eksplozija, v kateri je bilo poškodovanih pet oseb, povzročila za približno 96,6 milijonov dinarjev škode, ne upoštevajoč poškodb znanih fresk v bližnji cerkvi.

J. K.

Ribnik ob Savinjskem gaju je dobrodošlo zatočišče številnim ljubiteljem ribolova in prijetnega oddiha v mirni naravi

v središču pozornosti

Ustanovitev občinske zveze

V Velenju deluje Društvo upokojencev, ki povezuje štiri društva naše občine (Društvo upokojencev iz Pesja, Velenja, Šoštanja in Šmartnega ob Paki), šteje pa okoli 2400 članov.

Dosedanja organizacija društva ni dovoljevala uspešnejšega posvečanja problematiki, ki jih pesti. Na zadnji konferenci so ustanovili koordinacijski odbor, ki naj bi organiziral odbore v krajevnih skupnostih v končni fazi pa občinsko zvezo društva upokojencev, kajti le tako bodo lahko enotno zastopali stališča in problematiko upokojencev ter jo ob širši družbeni zainteresiranosti skušali reševati.

Ob tej reorganizaciji pa se že soočajo z največjim problemom, ki jih pesti. Nujno namreč potrebujejo nove, večje prostore, sodoben dom, ki naj bi bil zatočišče za upokojence, hkrati pa tudi prostor za vse dejavnosti društva (rekreativne in kulturne). V društvu vlada optimistično razpoloženje, saj so se o realizaciji že dogovarjali, radi pa bi le še podporo širše družbe.

Kljub prostorskim težavam in finančnemu vprašanju (v društvu poudarjajo, da so popolnoma odvisni od članarine. Za ureditev gostinskega lokala so sicer dobili nekaj sredstev od republiške Zveze društev upokojencev, sicer pa so popolnoma prepuščeni lastni iniciativi in delu samih članov), pa so vsestransko delavni.

Tako v društvu deluje že več let pevski zbor, ki dosega zavidljive rezultate. Leta 1976 je na republiški reviji dosegel prvo mesto in da tudi na drugih tekmovanjih in srečanjih ne ostaja praznih rok. Zelo prizadevni so tudi kegljači. Lani so ustanovili tudi sekcijo balinarjev, ki je doslej delovalo le rekreativno, sedaj pa se že pripravlja na medklubska srečanja. Prav na teh področjih najbolj sodelujejo z drugimi upokojenskimi društvi, obenem pa izmenjujejo izkušnje glede delovanja in problematike.

Veliko skrb posvečajo prirejanju vsakoletnih izletov. Lani so imeli kar petnajst enodnevnih izletov po Sloveniji, dvakrat pa so se peljali po poteh Avnoja. Za izlete je veliko zanimanje – upokojenci namreč sami izražajo željo, da si ogledajo domovino, ki je zrasla tudi na njihovih žuljih.

Sicer pa skuša društvo reševati tudi stanovanjske in gmotne probleme svojih članov. Vendar so tukaj v veliki meri odvisni od družbene pomoči, ki pa je kot sami pravijo, marsikdaj ni čutiti.

Letos, kot že rečeno, bodo izvedli reorganizacijo, zato že vzpostavljajo stike z družbenopolitičnimi organizacijami v krajevnih skupnostih in občini, saj le v večjem sodelovanju in usklajevanju dela z njimi vidijo možnosti za boljše delovanje v prihodnje. Predvsem pa bi radi k sodelovanju pritegnili tudi tiste upokojence, ki do sedaj še niso bili vključeni, društvu pa bi bila njihova pomoč še kako potrebna.

Uspešno preventivno delovanj

V lanskem letu smo na širšem celjskem območju zabeležili ugodnejše stanje na podro splošne varnosti, kriminala ter javne varnosti in miru – Dobro sodelovanje UJV družbeno političnimi organizacijami, občinskimi skupščinami in medobčinskimi sveti

Na novinarski konferenci, ki so jo pred dnevi pripravili v celjski Upravi javne varnosti, je med drugim tekla beseda tudi o stanju, ki smo ga zabeležili lan na področju splošne varnostne problematike, javnega reda in miru ter kriminalitete v celjski regiji. Statistika ponuja ugotovitev, da se na vseh področjih, (o prometni varnosti poročamo v drugem sestavku) stanje iz leta v leto zboljšuje. Tako smo lani, kot enotno ocenjujejo, dosegli ugodne in stabilne splošne varnostne razmere, predvsem zaradi uspešnega preventivnega delovanja, ki mu dajemo vse večji poudarek in zaradi vse močnejše samozaščitne zavesti naših delovnih ljudi ter občanov. Ti dosežki pa nas, kot so poudarili, ne smejo uspavati, ampak mora biti skrb za varnost in zaščito še naprej naša glavna naloga in obveza. V teh prizadevanjih moramo predvsem preprečevati pojave, ki utegnejo škoditi naši državni ureditvi, pospeševati samoupravno delavsko kontrolo, skrbeti za usposabljanje pripadnikov narodne zaščite itd. Izkušnje kažejo, da bo več pozornosti potrebno nameniti tudi varovanju družbene imovine (premalo varovano blago) in ustrezni organizaciji vratarskih služb, ki mnogokje še niso dosegle potrebne kvalitetne stopnje. Med vratarji in čuvaji je veliko delovnih invalidov, ki zaradi težavnosti tega dela ne morejo zadovoljivo opravljati. Površni pri svojem poslovanju ter zaščiti blaga in denarja so tudi v mnogih trgovinah. Nepravilnosti se pojavljajo zlasti pri opravljanju inventur, ko ne razčiščujejo ugotovljenih viškov ali primanjkljajev, marveč kompenzirajo eno z drugim.

Čeprav je o tem bilo že mnogo govora, so tudi delavci Uprave javne varnosti opozorili na slabo pripravljenost zimskih služb, ki se je izkazala to zimo. Sneg pa je našel prav tako nepripravljene stanovalce mest in drugih naselij, ki niso pravočasno in dovolj učinkovito poskrbeli za čiščenje snega.

V letu 1978 so delavci Uprave javne varnosti na območju celjske regije prijavili 3251 kršitev javnega reda in miru, ali približno sto storilcev manj kot v letu 1977. Poglavitna razloga za upadanje števila kršitev sta predvsem tovrstna osveščenost in hitro reagiranje občanov ter hitre in uspešne intervencije delavcev Uprave javne varnosti. Kljub 350 večjim prireditvam ni lani prišlo do hujših kršitev, predvsem zaradi uspešnih posredovanj, ki so jih zabeležili kar 1130. Največ pa je bilo prepirov, kričanja, pretepov in pijančevanja z neredi. K temu pa še vedno prispevajo svoj delež nekateri nevestni gostinski delavci, ki ne spoštujejo zakona o prepovedi točenja alkohola mladoletnim in vinjenim osebam.

Z oceno ugodno lahko označimo tudi lansko stanje na področju kriminala, saj je statistika zabele skoraj 14 odstotkov manj obra vanih primerov (lani 4419, pred 5180). Od tega je bilo 4068 pri rov klasičnega kriminala 351 prekrškov na področju gospo skega kriminala. Tudi za to največ zaslug skrbnemu preven nemu delu in uspešni družb samozaščiti, kar pa bo potrebn bolj okrepiti zlasti v nočnih u ko se dogaja največ kršitev. Zani je podatek, da je Uprava javne nosti v Celju lani poslala različ organizacijam združenega dela 1550 pismenih obvestil z navodil pravilne preventivne ukrepe. prekrški pa še vedno prevladu tatvine (tudi zaradi pomanjklji pri varovanju zasebnega pre ženja), različni prekrški delov organizacij, prekomerno zapo vanje delovne sile pri zasebnih o nikih, nedovoljeno trgovanje s p meti, poslovanje z nekritimi ipd. Vse več je primerov, ko delo organizacije same opozarjajo na jave gospodarskega kriminala tudi pomoč občanov in naro zaščite je vedno bolj prisotna.

Lani so zabeležili tudi manj nivih dejanj zoper življenje in te vse so uspeli raziskati. Prav tako upadanju mladoletniški krimina vedno pa je zaskrbljujoč podate samomorih, saj so lani odkrili primerov in 37 poskusov.

J. KRA

Materialni in družbeno politični razvoj v občini Velenje

ončinska konferenca ZKS Velenje je na svoji zadnji razširjeni seji ocenila stanje na področju samoupravnega ružbeno ekonomskega razvoja v občini Velenje ter sprejela naloge in smernice za delovanje komunistov in organov K v naslednjem obdobju — Spremembe in novosti v organiziranosti ZK V Šaleški dolini — Sprejet finančni načrt občinske konference ZK Velenje za leto 1979

Iz razprave

V razpravi o oceni stanja na področju samoupravnega družbeno ekonomskega razvoja v občini Velenje ter o sprejemu nalog in smernic za delovanje komunistov in organov ZK v naslednjem obdobju so sodelovali:

Marcel Medved je obširno govoril o akciji „Zaključni račun 1978". **Rafko Berločnik** je med drugim opozoril, da je treba za realizacijo zastavljenih nalog uveljaviti tudi konkretno odgovornost, spregovoril pa je tudi o slabostih v zvezi s strukturno usmeritvijo gospodarstva v občini. **Ivan Atelšek** je menil, da nam večkrat manjka tudi volje za dosego zelenih ciljev. **Marjan Hiršelj** se je dotaknil družbeno ekonomskega razvoja in akumulativne sposobnosti gospodarstva, in sicer an primeru Gorenja. **Franjo Kljun** je spregovoril o povezovanju, sicer pa je opozoril še na slabosti v zvezi z izplačevanjem osebnih dohodkov. **Mirko Bizjak** je razpravljal o nalogah, ki so pred komunisti rudarsko elektroenergetskega kombinata Velenje. **Ciril Bezlaj** je poudaril, da je mogoče večjo produktivnost zagotoviti tudi s prestrukturiranjem proizvodnje in z uvajanjem novih programov. O samoupravnih interesnih skupnostih in organiziranju njihovih strokovnih služb je med drugim razpravljal **Tone Seliga**. **Jože Melanšek** je opozoril na naloge komunistov na področju splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite, **Janko Meh** je navedel nekaj konkretnih podatkov o kadrovski problematiki na REK Velenje oziroma v velenjskem premogovniku, **Lojze Filipančič** pa o družbeno političnem izobraževanju, kot bistvemi rezervi za učinkovitejše delo ZK.

Poročali smo že, da je bila 30. januarja v Velenju 8. razširjena seja občinske konference ZK Velenje, ki so se je udeležili tudi Alojz Kikec, član CK ZKJ, Martin Mlinar, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS ter Janez Zahrastnik, sekretar Medobčinskega sveta ZKS Celje.

Osrednja točka dnevnega reda zadnje seje občinske konference ZKS Velenje je bila ocena stanja na področju samoupravnega družbeno ekonomskega razvoja v občini Velenje ter sprejem nalog in smernic za delovanje komunistov in organov ZK v naslednjem obdobju. O pripravi ocene in o njenem namenu je uvodoma spregovoril namestnik sekretarja komiteja OK ZK Velenje, Janez Živko. Poudaril je, da je ocena rezultat ugotovitev stanja na posameznih področjih, pri njeni pripravi pa so upoštevali naloge, ki jih je določila 5. seja občinske konference ZK, vsebino pogovorov s sekretarji osnovnih organizacij ZK ter tudi zaključke 6. in 7. seje OK ZK. Pri njenem oblikovanju pa so upoštevali še vsebino 3. seje CK ZK Slovenije ter sklepe sej predsedstev CK ZKJ in CK ZKS.

Kljub nespornim uspehom, ki smo jih v občini Velenje dosegli na posameznih področjih, je poudaril Janez Živko, je ves čas priprave ocene prevladovalo prepričanje, da je treba k oceni pristopiti kritično in v njej zajeti predvsem tiste naše slabosti, ki jih moramo še odločneje odpravljati, da bi z napori vseh naših delovnih ljudi in občanov dosegli v naslednjem obdobju še boljše rezultate.

3.300 članska organizacija ZK ni uspela v zadostni meri aktivirati svojega članstva

Uspehi in napori velenjskih rudarjev so nam prav gotovo lahko v ponos. Ekspanzivno vključevanje Gorenja v svetovni trg danes mnogi postavljajo za zgled in tudi mi smo in moramo biti ponosni na to. Uspešna izgradnja četrte faze Termoelektrarne Šoštanj in njeno nemoteno obratovanje ter prispevek k zelo ugodni elektroenergetski bilanci nam vsi priznavajo. Uspešno izvedeni programi v posameznih krajevnih skupnostih pomenijo nove pridobitve za naše občane. Velike uspehe smo dosegli tudi na področju otroškega varstva in uvajanja celodnevne šole. In še bi lahko naštevali naše uspehe.

Toda vendarle smatramo, da z doseženim ne moremo biti zadovoljni ter da nam vrsta nerešenih vprašanj dokazuje, da skoraj 3.300 članska organizacija ZK ni uspela v zadostni meri aktivirati svojega članstva. Zveza komunistov, in še posebej občinska organizacija ZK Velenje, je odgovorna za stanje na vseh področjih našega dela in življenja. Na vseh pomembnejših in odgovornih delovnih mestih so danes člani ZK' In če ugotavljamo, da na posameznih področjih nekaj „škriplje" pomeni, da moramo pričeti reševati probleme med seboj. Znotraj ZK moramo poenotiti svoje poglede in stališča ter pričeti odgovorneje izvajati načelo demokratičnega centralizma.

Seja občinske konference ZK Velenje mora zato, po besedah Janeza Živkota, kritično oceniti stanje v občini z enim samim namenom, da akcijsko usposobimo komuniste za delo v ZK, drugih družbenopolitičnih organizacijah ter institucijah našega političnega sistema, da bi tako skozi še večje rezultate na področju samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov prispevali k materialni in politični moči Slovenije in Jugoslavije.

Problemi, ki zmanjšujejo uspešnost velenjskega gospodarstva

Ocena stanja na področju materialnega in družbeno političnega razvoja v občini Velenje, med drugim, ugotavlja, da smo kvalitetnim kazalcem gospodarjenja tudi v zadnjem obdobju namenjali premajhno pozornost. Večina delovnih organizacij se ne ukvarja kaj prida s problematiko organizacije dela, izkoristkom delovnega časa, disciplino, prekomernim izmetom itd., hkrati pa prepočasi spreminjamo strukturo našega gospodarstva. Prve korake v tej smeri so, denimo, v Gorenju že naredili. Slediti jim morajo drugi, saj je treba izboljšati strukturo gospodarstva.

Tudi k izdelavi srednjeročnih razvojnih programov nismo pristopili dovolj resno. Zadovoljivo tudi ni stanje pri pripravi, seprejemu in izvajanju letnih planov. Ti ne temeljijo na realnih osnovah, vse preveč tolerantni pa smo do njihovega izpolnjevanja. Slabosti na področju planiranja že povzročajo resne motnje v razvoju celotne družbeno politične skupnosti. Resneje kot doslej moramo pristopiti k izvajanju nalog tudi na področju izvoza in zunanjetrgovinske menjave. Največ izvaža Gorenje, aktivnejše pa morajo postati na tem področju tudi druge organizacije združenega dela v občini.

Večina organizacij združenega dela ima sprejete samoupravne splošne akte, ki jih zahteva zakon o združenem delu. Zdaj bo treba zagotoviti, da bodo vsebino teh aktov tudi izvajali v konkretni praksi, jih sproti preverjali in po potrebi tudi dopolnjevali. Analize nekaterih neuspelih referendumov v zadnjem času so opozorile na problematiko sprejemanja in uresničevanja samoupravnih odločitev. Tem vprašanjem bo treba poslej nameniti večjo pozornost, prav tako tudi nadaljnji samoupravni organiziranosti temeljnih organizacij združenega dela in delovnih skupnosti skupnih služb. Za dosledno uveljavitev načela delitve po delu pa bo treba zainteresirati slehernega delavca.

Slabosti v delovanju institucij političnega sistema

Ocena stanja na področju materialnega in družbeno političnega razvoja se nadalje dotika še uveljavljanja in nadaljnjega razvoja političnega sistema. Pri tem so izpostavljene predvsem težave in slabosti v delovanju posameznih njegovih institucij. To je tudi posledica dejstva, da še nista dovolj trdno uveljavljena tudi položaj in vloga delegacij in delegatov, nekateri posamezniki pa si še vedno po svoje predstavljajo delovanje delegatskega sistema. Spričo slabosti in problemov v delovanju samoupravnih interesnih skupnosti pa bodo morali v prihodnje občinska skupščina, njeni zbori in njen izvršni svet odločneje poseči tudi v dogajanja na tem področju.

V gradivu je zapisana tudi ugotovitev, da so občinska konferenca ZK. Druge družbenopolitične organizacije in delegatska skupščina premajhno pozornost posvetile učinkovitosti delovanja svojih osnovnih celic, iz katerih prihaja premalo pobud za hitrejše spreminjanje razmer.

V 129 osnovnih organizacijah ZKS 3.272 komunistov

V zaključnem delu prvega dela ocene stanja na področju materialnega in družbenopolitičnega razvoja v občini Velenje je poudarjena nujnost oživljanja vloge in pomena delovanja krajevnih skupnosti. Govora pa je še o vzgoji in izobraževanju ter o splošnem ljudskem odporu in družbeni samozaščiti.

Drugi del ocene pa govori o usposobljenosti in akcijski usmerjenosti komunistov v osnovnih organizacijah ZK, občinski konferenci ZKS in drugih družbenopolitičnih organizacijah ter v celotnem političnem sistemu. Ocena, med drugim, navaja, da deluje trenutno v občini Velenje 127 osnovnih organizacij ZK, v katere je vključenih 3.272 komunistov in poudarja ugotovitev, da delo ZK v občini Velenje ne daje tistih rezultatov, ki bi jih glede na številčnost članstva lahko dalo.

8. seja občinske konference ZKS Velenje je poslala v razpravo v osnovne organizacije ZK statutarni sklep o organiziranosti in delovanju ZKS v občini Velenje v prihodnje, sklepala pa je tudi o ustanovitvi novih OO ZK in svetov ZK v krajevnih skupnostih. Sklepala pa je tudi o prestavitvi nekaterih komunistov iz združenega dela v OO ZK v krajevnih skupnostih. In končno so sprejeli še finančni načrt občinske konference ZK Velenje za leto 1979.

Za dinamičen družbeni razvoj v stabilnih gospodarskih tokovih

Zagotoviti bo treba funkcionalno zvezo med stopnjo razvitosti samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov in med materialnim razvojem, je na 8. seji občinske konference ZKS Velenje, med drugim naglasil Martin Mlinar, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS

O nalogah, ki čakajo komuniste v letošnjem letu in ki smo si jih zastavili že leta 1975 in na začetku leta 1976, ko smo se odločali za politiko ekonomske stabilizacije, ki je temelj srednjeročnega plana do leta 1980, je govoril na seji občinske konference ZK Velenje izvršni sekretar predsedstva CK ZKS, Martin Mlinar. Poudaril je, da smo v zadnjem obdobju dosegli izreden materialni in družbeni razvoj. Tudi v Velenju.

„Sedaj pa je čas, da ponovno preanaliziramo nekatere postavke sprejete politike ekonomske stabilizacije in da v praksi realiziramo formulo o hitrejšem družbenem oziroma dinamičnem družbenem razvoju v stabilnih gospodarskih tokovih. Zaradi slabosti, nedoslednosti in tudi neodgovornosti v tem doslej vselej nismo uspeli", je nadaljeval Martin Mlinar. Zdaj je pravšnji čas za kritično oceno ponašanja in odločitev. Napaka je tudi v tem, da preveč enostransko ocenjujemo naš materialni razvoj. Le-tega prevečkrat ocenjujemo le skozi številke, ob tem pa pozabljamo na oceno družbeno ekonomskih odnosov, v katerih se ta materialna osnova odvija. Zato bo treba zagotoviti funkcionalno zvezo med stopnjo razvitosti samoupravnih družbeno ekonomskih odnosov in materialnim razvojem. To mora postati temelj našega ocenjevanja, temelj učinkovitosti Zveze komunistov.

Smisel zdajšnje politične akcije je, da ponovno aktiviramo vse subjektivne sile, da objektivno ocenijo stanje v lastni sredini in izdelajo akcijske programe oziroma dopolnijo že obstoječe. Iz akcijskih usmeritev pa morajo izhajati konkretne rešitve za vse strukture naše samoupravne družbe. Stališča in sklepi centralnih komitejev ZK nalagajo vsem, da izoblikujejo konkretne rešitve, tako družbeno poltične skupnosti, samoupravne interesne skupnosti kot temeljne organizacije združenega dela v materialni in nematerialni sferi itd. Našo aktivnost ne smemo usmeriti izključno v materialno sfero združenega dela, ob tem pa pustiti vse drugo vnemar. V celotnem delovanju političnega sistema imamo namreč zaradi neprimerne organiziranosti ali pa dejavnosti oziroma aktivnosti veliko težav. Uresničitev teh nalog ni enostavna stvar in ne bo mogoča brez resnično široko zasnovane in trajne družbeno politične aktivnosti v vseh sredinah. Nosilci teh aktivnosti pa morajo biti ZK in Zveza komunistov kot celota.

Tovariš Mlinar je v svoji rzapravi nadalje opozoril, da se bomo v tem in prihodnjem letu srečevali z bistveno zaostrenimi pogoji za pridobivanje dohodka, in to v sleherni temeljni organizaciji združenega dela. Porabo moramo uskladiti z rastjo družbenega proizvoda. Pota za rešitev teh problemov oziroma nalog pa je treba iskati izključno v ocenjevanju položaja delavcev v temeljni organizaciji združenega dela s stališča, koliko lahko vplivajo na gospodarno trošenje dohodka in koliko lahko z odločitvami vplivajo na gospodarno trošenje dohodka. Dotaknil se je še obravnav zaključnih računov za leto 1978 in opozoril, da to ne bi smela biti enkratna akcija. Doseči moramo tudi, je poudaril, da bo postal sistem kontinuiranega planiranja resnično instrument samoupravnega urejanja odnosov delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela.

Izvršni sekretar predsedstva CK ZKS, Martin Mlinar, je v razpravi na 8. seji OK ZK Velenje opozoril tudi na nekatere deformacije na področju materialnega razvoja. Opozoril je, da je investiranje še vedno povsod velika evforija. Ob tem pa je učinkovitost investicijskih naložb relativno slaba. Srečujemo se z neproduktivnostjo. Na obsegu osebnih dohodkov pa so zasnovane vse oblike porabe v naši družbeni nadgradnji itd.

Ob zaključku je Martin Mlinar še opozoril, da ne bomo zagotovili neprekinjene rasti produktivnosti dela samo z večjimi fizičnimi napori, z odpravo posamičnih slabosti, z izboljšanim odnosom do dela, z zmanjšanjem bolniških izostankov, ampak tudi s hkratnimi stalnimi vlaganji v modernizacijo proizvodnje.

Odločno v boj s slabostmi

Po besedah Janeza Zahrastnika, sekretarja medobčinskega sveta ZKS Celje, izrečenih na 8. seji OK ZK Velenje, se moramo komunisti upreti in spopasti tudi s problemi njihove lastne zavesti, odgovornosti in ponašanja

„V tem trenutku je, pa tudi v prihodnje bo, za nas temeljno vprašanje, ali se kot komunisti in ZK postavljamo v položaj aktivnega borca za spreminjanje družbenih razmer, ali pa se postavljamo v položaj pasivnega opazovalca družbenih razmer in problemov, ki iz teh razmer izhajajo," je v razpravi na 8. seji občinske konference ZK Velenje uvodoma naglasil sekretar medobčinskega sveta ZKS Celje, Janez Zahrastnik. Dogaja se, je nadaljeval, da se komunissti postavimo na pozicijo verbalnega strinjanja za samoupravni socialistični družbeno ekonomski razvoj, v praktičnem delu pa ničesar ne naredimo zanj oziroma se srečujemo s ponašanjem, ki meji na oportunizem do postavljene politike v Zvezi komunistov. Bistvo teh problemov je v subjektivnem jazu, v osebnem odnosu do problemov, v osebnem odnosu do ZK, v odnosu vsakega posameznega komunista do ZK.

Po besedah Janeza Zahrastnika se nam nekateri problemi trdovratno pojavljajo znova in znova, in sicer kot rezultat naše nepripravljenosti, da se z njimi spopademo. Imamo osnovne organizacije ZK, ki se neodgovorno ponašajo, ki ne pokrivajo političnega prostora, člani teh osnovnih organizacij ZK niso prisotni v družbeno političnem življenju, niso prisotni med delavci in občani, nimajo stališč, ne reagirajo na družbene probleme. Gre za globlje idejne odklone, gre za pojave, ki jih vsi dobro poznamo. Vsi se z njimi ne strinjamo; verbalno jih ne sprejemamo, ampak v konkretni praksi tudi mi padamo pod njihov vpliv, še huje pa je, da se jim tudi sicer odločno ne zoperstavljamo. Pri tem je sekretar medobčinskega sveta ZKS Celje mislil na pojave malomeščanstva, idejne zmede, ki je ponekod še prisotna, grupaštva, neke vrste klikerstva, na pojave potrošništva za vsako ceno, netovarišva med komunisti itd. S temi pojavi se ne spopadamo!

Če se s temi problemi ne bomo spopadli, po besedah Janeza Zahrastnika ne bomo uresničili stabilizacijskih, akcijskih in drugih programov, niti ne nalog, ki sta jih naložili predsedstvi CK ZKJ in CK ZKS. Torej nalog, ki so pred nami na področju ekonomske politike in stabilizacije. Naloga komunistov je, da gremo odločno v boj s slabostmi, da dosežemo želene rezultate na ekonomskem področju in pri razvoju samoupravne zavesti.

Zanimivi za obiskovalce

Osnovna šola Karel Destovnik Kajuh namenja precej pozornosti likovni vzgoji otrok – Veliko zanimanje za Kajuhovo spominsko sobo

Priložnostnemu obiskovalcu osnovne šole Karel Destovnik Kajuh v Šoštanju je takoj, ko prestopi njen prag jasno, da v tej ustanovi posvečajo veliko skrb kulturni, še posebej likovni vzgoji učencev. Domiselne stvaritve čopiča v otroških rokah pozdravljajo z vseh sten in ustvarjajo zares prijeten občutek. Čeprav se bo obiskovalcu bržkone zazdelo tudi to, da hrup bližnje industrije in cest za tovrstno dejavnost ne nudi najboljših ustvarjalnih pogojev

Ravnatelj Karel Kordež

pa se je šola Karla Destovnika Kajuha razvila v enega redkih tovrstnih kulturnih centrov Slovenije. Ravnatelj Karel Kordež je o tem pripovedoval:

„K temu je prav gotovo največ pripomogla vsakoletna razstava pod naslovom Likovni svet otrok. Na njej razstavljajo svoja dela učenci približno petinosemdesetih osnovnih šol, ki običajno slikajo na predpisano temo. Letošnja razstava, ki jo bomo odprli v mesecu marcu, bo ubrana na temo varstva okolja in bo odprta tri mesece. Vsako leto si jo ogleda kar precejšnje število učencev iz vse Slovenije pa tudi drugih občanov, čeprav bi jih lahko bilo še več, kajti včasih neupravičeno zapostavljamo otroško

NAŠE ŠOLE

umetnost, ki pa je sicer zelo izrazita in vredna vse pozornosti. K temu pa je treba dodati še to, da nam pri organizaciji razstave močno pomagajo krajevna skupnost Šoštanj ter občinska kulturna in izobraževalna interesna skupnost."

In že je tekla beseda tudi o drugih dejavnostih ter o sicer šnjem delu na šoli. Pester delovni program je Karel Kordež takole opisal:

„Za našo šolo je značilno, da imamo zelo veliko vozačev, kar povzroča vsem dobro znane težave, kot so motenje izvenšolskih dejavnosti, neenaka predšolska vzgoja, ki vpliva tudi na učne navade ter uspehe in še kaj. Vse te probleme skušamo premagovati z dobro organiziranim socialnim delom in učinkovitim poklicnim usmerjanjem. Srečujemo se tudi z drugimi težavami, ki izvirajo iz svojstvenega položaja mesta Šoštanja. Še pred štirimi leti smo imeli 540 učencev, danes pa jih je 489, kar je posledica odseljevanja iz mesta. To se kaže tudi v veliki fluktuaciji učiteljev, ki v glavnem stanujejo v Velenju in nas zapustijo, ko se ponudi prva priložnost. Učitelji pa morajo živeti s krajem in biti tesno povezani z njim. Tako se srečujemo s prekomernim delom in problemi pri organizaciji pouka. Sicer pa imamo na centralni šoli dvajset oddelkov in dva oddelka podaljšanega bivanja, ki sta že prenatrpana. Zaradi vsega tega je aktivno delo interesnih krožkov pri nas posebej pomembno. Na naši šoli deluje preko štirideset krožkov, od tega dobra polovica v sklopu šolskega športnega društva. Prav ti so v zadnjih letih dosegali dobre rezultate tudi v slovenskem prostoru predvsem v odbojki. Sicer pa se pri tem držimo načela, da je najpomembneje sodelovati. Vsako leto je sila marljiva tudi pionirska organizacija, ki se je še posebej izkazala lani, ko je prejela zlato plaketo za sodelovanje v jugoslovanskih pionirskih igrah. Nič ne zaostajajo tudi člani krožkov kulturno umetniškega društva, ki s svojimi programi sodelujejo tudi na številnih prireditvah v Šoštanju in drugih krajevnih skupnostih ter v različnih delovnih organizacijah. Vse to kaže na dobro mentorsko delo, pri čemer še vedno čutimo pomanjkanje učiteljev na področju tehnične vzgoje. Morda bi nam tu lahko priskočilo na pomoč društvo inženirjev in tehnikov in upamo, da bomo uspeli prebuditi dejavnost tudi na tem področju. Zavedamo se namreč, da na ta način v šolah vzgajamo bodoče društvene delavce, nenazadnje pa taka aktivnost ugodno vpliva tudi na učne rezultate. Že tri leta zapored pripravljamo tudi tekmovanja za najboljši športni razred, kjer ocenjujemo tudi učni uspeh in pa pravo športno vedenje naših učencev. Zanimivo je tudi to, da tesno sodelujemo z bolnišnico v Topolšici. Lani so v njenem bazenu splavali vsi učenci, letos pa bomo s pomočjo njihovih delavcev pripravili organizirano vadbo za naše otroke v Topolšici."

Negovanje narave in njenih lepot je tudi ena izmed skrbi, ki ji v šoli Karla Destovnika Kajuha posvečajo veliko pozornosti. Tako v taborniški organizaciji, ki redno sodeluje s taborniki v kraju, kot v zeleni straži in vrtnarskem krožku, ki skrbita za okolico šole. Tudi lovci so na primer redni obiskovalci njihove šole in z zanimivimi predavanji ter ostalimi oblikami sodelovanja popestrijo delo na šoli. Učenci sami pa v opozorilo vsem, ki s sekirami radi pustošijo po gozdovih, gojijo smrečice v svoji drevesnici.

„Ko govorimo o urejanju šolske okolice je potrebno omeniti še to, da smo lani uspeli obnoviti šolsko fasado, čaka pa nas še urejanje sanitarij in podstrešja, kjer bomo uredili knjižnico in spominski kotiček kulturne skupine. Našo akcijo v veliki meri podpira šoštanjska tovarna usnja in pa starši, ki so nam poklonili les," je nadaljeval Karel Kordež. „Ena izmed naših želja je tudi ureditev stalne razstave Petra Mussija, ki je bil začetnik pionirskega hranilništva. Varčevanje je pri nas zelo razvito in imamo tudi poseben prostor za šolsko pionirsko hranilnico, kjer nameravamo urediti spominsko razstavo. Sicer pa je v naših prostorih letos posebej živahno, ker začasno pri nas gostujejo učenci podružnične šole iz Topolšice. Tu namreč obnavljajo šolo, zato se 58 učencev vozi v Šoštanj. Lani smo uspeli obnoviti tudi podružnico v Zavodnjah, ki je sicer že znana po vsej Sloveniji zaradi male Napotnikove kolonije, ki se je vsako leto udeleži lepo število mladih likovnih ustvarjalcev. Tako smo v zadnjih letih uspeli občutno izboljšati pogoje našega dela, ko bodo končana dela v Topolšici in z nadaljnjim adaptiranjem centralne šole pa bo seveda še mnogo bolje."

Ena največjih zanimivosti osnovne šole Karel Destovnik Kajuh v Šoštanju pa je nedvomno Kajuhova spominska soba, ki so jo pomagali urediti vsi pionirski odredi v Sloveniji. Odprta je že enajst let in redno privablja obiskovalce od vsepovsod. Zlasti z veseljem prihajajo učenci iz Murske sobote, Apač, Ljubljane in Gropade pri Trstu, kjer so si šole nadele ime po našem velikem revolucionarju, pesniku in vzorniku mladih. Vse šole, ki nosijo Kajuhovo ime tesno sodelujejo, Šoštanjčani pa gojijo posebno pristne stike z vrstniki v zamejstvu. Zaradi vsega tega je razumljivo, da je srečanje s šoštanjsko šolo Karel Destovnik Kajuh za vse, ki jo obiščejo nadvse privlačno, saj spoznajo marsikaj zanimivega. Učenci in učitelji te šole jih gostoljubno sprejemajo in zato je obiskovalcev iz leta v leto več. Vse to pa jih obvezuje in bodri, da bodo pri svojem delu še bolj raznoliki in iznajdljivi.

J. KRAJNC

Del zbirke v Kajuhovi spominski sobi

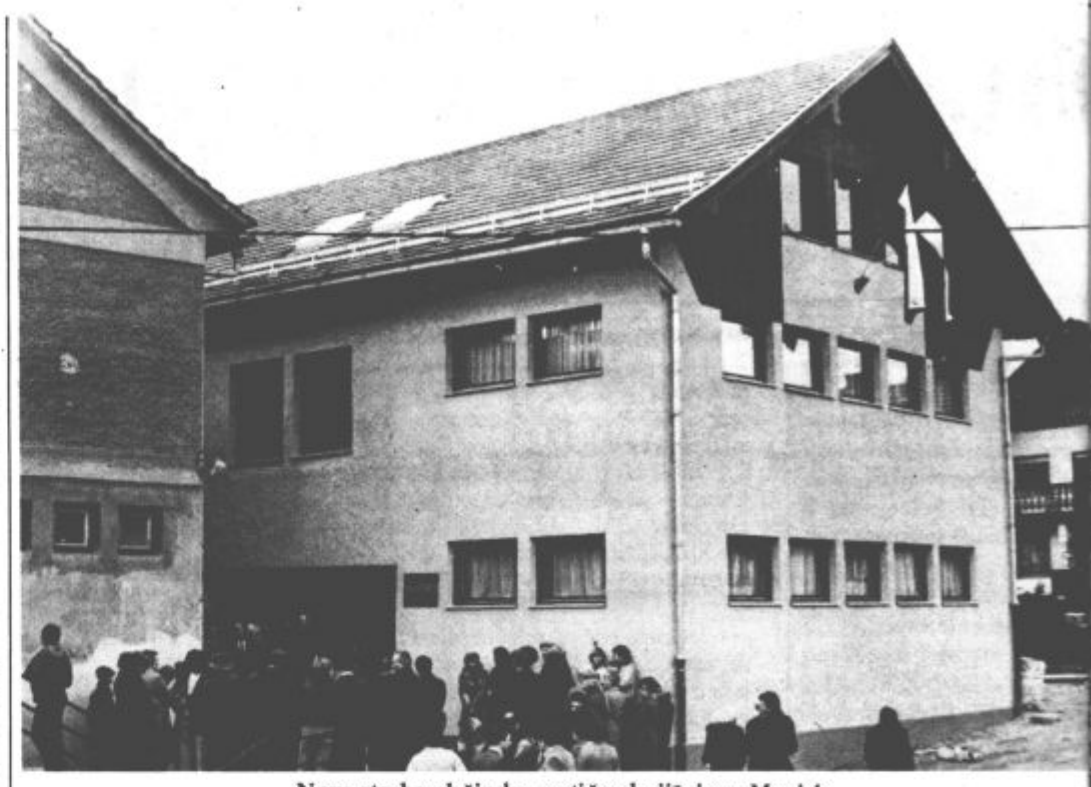

Nova stavba občinske matične knjižnice v Mozirju

Oživiti kulturno dejavnos

V Gornji Savinjski dolini se bo v nedeljo končal letošnji kulturni teden – Otvorili nove prostore občinske matične knjižnice in spominski obeležji Mihi Vošnjaku in Ž Laykaufu – Številne prireditve

Letošnji in četrti po vrsti kulturni teden so v Gornji Savinjski dolini otvorili minulo soboto v Mozirju. Ob tej priložnosti so izročili namenu nove prostore občinske matične knjižnice. Novogradnja je pravzaprav šele začetek obnavljanja in dograjevanja kulturnega doma v Mozirju, ki naj bi postal kulturno središče mozirske občine. To središče bo s svojo dokončno podobo nudilo možnosti za prirejanje vseh vrst kulturnih prireditev, obenem pa bo na stežaj odprlo vrata vsem ljubiteljem kulture in vsem tistim, ki si prizadevajo ohraniti njeno bogato dediščino. Prvi gost novih prostorov nad knjižnico je mladi slikar Božidar Zavšek iz Žalca.

Ob odprtju sodobnih prostorov občinske knjižnice v Mozirju ne bo odveč bežen pogled v preteklost. Prebivalci Gornje Savinjske doline so v vsej svoji zgodovini trdno stali na braniku svoje svobode in so uspešno kljubovali tudi najtežjim oblikam potujčevanja in narodnostnega zaničevanja. Pri tem jim je bila v izdatno oporo visoka raven kulturne osveščenosti. „Ljubezen do materinega jezika, do slovenstva in slovenske zemlje je prežemala miselnost pokolenj doslej in tako mora ostati tudi v bodoče" je v svojem govoru ob otvoritvi poudaril Aleksander Videčnik.

Pomemben prispevek so v boju proti potujčevanju vsekakor dale predhodnice današnjih knjižnic – narodne čitalnice, ki so jih po vsej Sloveniji ustanavljali po revolucionarnem letu 1848. V Gornji Savinjski dolini so prvo čitalnico ustanovili leta 1977 v Mozirju, prirejanje čitalniških večerov pa sega še precej let nazaj. Že leta 1863 je celjska čitalnica v Mozirju pripravila Veliko besedo, ki se je je udeležilo veliko število ljudi. Posebej velja omeniti, da so bili „udje Narodne čitalnice" prav vsi tržani Mozirja.

V Gornjem gradu so čitalnico ustanovili 1. maja 1880. leta, ves čas svojega obstoja pa se je otepala z gmotnimi težavami in z razmeroma maloštevilnim članstvom. Največ zaslug za njen nastanek in obstoj je imel nedvomno takratni gornjegrajski nadučitelj Fran Kocbek, ki je prispeval največji delež tudi k ustanovitvi ljudske knjižnice v tem kraju leta 1905. Istega leta so bralno društvo ustanovili tudi na Ljubnem. Za ostale kraje žal manjkajo podrobnejše navedbe.

Sprva so čitalnice predvsem skrbele za naročanje naprednega časopisja, kasneje pa so se lotile še ustanavljanja knjižnic. V pravilih takratnih čitalnic je bilo na najvidnejšem mestu zapisano, da je njihova temeljna naloga „izobraževanje in razveseljevanje čitalniških udov". Kasneje nastajajoče knjižnice so se hitro razvijale, ob tem pa so jim bile v izdatno pomoč slovenske posojilnice – Vošnjakovke. Tako je imela gornjegrajska knjižnica pred drugo vojno skoraj 3000 knjig, ljubenska nekoliko manj in mozirska precej več.

Okupatorjevo divjanje je knjižnicam in kulturi na sploh zadalo globoke rane in po osvoboditvi je bilo treba pričeti znova. V vsakem kraju so se trudili sami zase in več ali manj uspešno. Občinska matična knjižnica je bila ustanovljena šele leta 1973 in je imela ob svojem nastanku borih 800 knjig in 30 članov. Denes je v njej zbranih že 8600 izbranih knjižnih del, redno pa jo obiskuje dobrih 1000 bralcev. Doslej so ustanovili izposojevališča v Solčavi, Gornjem gradu, na Ljubnem, v Novi Štifti, na Rečici, kmalu pa ga bodo tudi v Lučah. Sodobni prostori matične knjižnice so torej neprecenljiv prispevek h krepitvi njenega kulturnega poslanstva v dolini.

Še nekaj besed o kulturnem tednu. Letos torej že četrtič zapored združuje kulturno javnost prosvetnih društev kulturnih skupin po krajih osnovnih šolah v eno sa celoto. Tudi letos gra predvs za izmenjavo kulturnih dos kov med posameznimi kraj dolini, čeprav tudi drugih pr ditev ne bo manjkalo. V po deljek so v prostorih Ljublj ske banke v Mozirju odk spominsko obeležje Mihi V njaku, v sredo pa še spomin ploščo ljudskemu pesniku narodnjaku Žigi Laykaufu. reditve se seveda vrstijo dneva v dan, konec tedna bodo v Gornjem gradu uradno odprli novo osno šolo in vrtec.

Prireditve ob letošnjem k turnem tednu v mozirski obč so resnično pestre in štev obenem pa zastavljene tako, bodo poskušale oživiti kultu dejavnost še v tistih sredinah katerih je doslej vladalo dol šnje mrtvilo. Lanski kultu teden, zastavljen prav tako, nedvomno rodil obilen sad če bo tu uspelo še letošnjem bo njegov temeljni namen kot dosežen.

Teden kulture v Gornji S vinjski dolini bodo zaključil nedeljo v Gornjem gradu. zaključni slovesnosti bodo delili priznanja najzaslužnejš kulturnim delavcem, v bogat sporedu pa bodo med drug nastopili tudi solisti ljubljan opere.

JANEZ PLESN

Sodobni prostori bodo veliko pripomogli k širjenju knjige m občani

Družbena vzgoja predšolskih otrok vse pomembnejša

Skupščino skupnosti otro-ega varstva Velenje sestavlja or uporabnikov, to so delega- združenega dela in krajevnih upnosti ter zbora izvajalcev, v terem so delegati vzgojno var-venih organizacij in drugih or-nizacij s področja otroškega rstva.

V letih 1975 in 1976 je upnost otroškega varstva Ve-je posvečala posebno skrb gotovitvi sredstev za izgrad-o novih mest v vzgojno var-venih organizacijah, ureditvi roških igrišč, subvencioniranju letovanja otrok ter organiranju različnih oblik vzgojne javnosti za otroke, ki niso alni varovanci vzgojno varstve-h organizacij. V letu 1977 pa vključili v svoj program še črtovanje in zagotavljanje edstev za izvajanje vzgojno rstvene dejavnosti v vzgojno rstvenih organizacijah Velenje Šoštanj.

V VZGOJNO VARSTVENE ZAVODE ČIM VEČ OTROK

Družbeno organizirana vzgoja in rstvo predšolskih otrok je silno likega pomena, zato si skupnost roškega varstva prizadeva, da bi ljučili v vzgojno varstvene zavode r največ otrok. Čim prej bi bilo trebno rešiti problem varstva obo-transko zaposlenih staršev. Za zvoj vzgojno varstvene dejavnosti letih 1975 dalje lahko rečemo, da bil izredno hiter, saj je bilo na četku delovanja občinske skup-sti otroškega varstva vključenih v gojno varstvena zavoda Velenje in štanj 738 otrok, ob koncu leta 77 pa že 1.230 otrok. V občini Velenje je bilo leta 1977 4.080 otrok starih do sedem let, v vzgojno varstveni zavod pa jih je bilo vključenih 30,17 odstotka. Če otroke razdelimo po letih ugotovimo, da jih je v vzgojno varstvenih zavodih v starosti do treh let le 7,4 odstotka, medtem ko je odstotek zajetja otrok od 3 do 7 let precej višji, saj znaša 43 odstotkov. Uspehov na tem področju so sicer veseli, vendar z opravljenim delom še vedno niso zadovoljni, saj je problem otroškega varstva, predvsem otrok do treh let v naši občini kljub vsemu še vedno prisoten.

Skupnost otroškega varstva se zaveda pomembnosti organizirane vzgoje in izobraževanja predšolskih otrok, ki je posebej nujna tudi v okoliških krajevnih skupnostih. V ta namen so pripravili 80-urni program za petletne otroke, ki redno ne obiskujejo vzgojno varstvenega zavoda. Ta program izvajajo v skoraj vseh krajevnih skupnostih občine. S tem programom in z malo šolo naj bi odpravili primanjkljaj, ki nastane zaradi premalo vzpodbudnega dela.

VARSTVO OTROK V VARSTVENIH DRUŽINAH

Zaradi pomanjkanja mest v vzgojno varstvenih zavodih so pričeli leta 1974 organizirati varstvo predšolskih otrok v varstvenih družinah. V varstvene družine praviloma vključujejo otroke stare do treh let. Po tretjem letu zaposluje vzgojno varstveni zavod Velenje že 13 varuhinj in je trenutno v varstvu 57 otrok.

Ekonomska cena, ki zajema vse izdatke v zvezi z bivanjem otrok v vzgojno varstvenem zavodu znaša za predšolske otroke 1.500 din, za dojenčke pa 2.135 din. Za vsakega predšolskega otroka plača skupnost otroškega varstva 400 din, za dojenčka pa 835 din mesečno, na račun dohodka vzgojnega osebja. Najvišji prispevek staršev k ekonomski ceni znaša za predšolskega otroka 1.100 dinarjev, za jasični oddelek ali družinsko varstvo pa 1.300 dinarjev. Kersi starši zaradi različnega socialnega stanja niso sposobni plačevati celotnega zneska, je skupščina skupnosti otroškega varstva sprejela lestvico, ki določa višino družbene pomoči, ki je je posamezna družina upravičena z ozirom na dohodke družine. Lansko leto so potrdili lestvico, po kateri so družine z dohodki do 1200 din na družinskega člana opravičene vsakršnega plačila za dnevno varstvo, vzgojo in prehrano. Poln prispevek pa so dolžni prispevati starši z dohodki nad 4000 din na člana družine.

Skupnost otroškega varstva je izdelala na osnovi potrdil o dohodku družine iz leta 1977 plan subvencioniranja (družbene pomoči) za leto 1978. Vendar pa so ugotovili, da so porabljena sredstva za subvencioniranje mnogo večja od planiranih. Ugotovili so, da so nekatera potrdila o dohodku družine dvomljiva ter z novim letom izdelali nove obrazce, na katerih bodo dajale delovne organizacije podatke o osebnih dohodkih zaposlenih staršev pod kazensko odgovornostjo. Imenovali pa so tudi posebno komisijo, ki bo preverjala točnost teh potrdil.

Skupnost otroškega varstva je v preteklem mandatnem obdobju posvečala izredno veliko skrb pridobivanju novih mest v vzgojno varstvenih zavodih. V letih od 1975 dalje je bilo zgrajenih več vrtcev in sicer Tinkara za 120 otrok, vrtec Škale za 40 otrok, vrtec v Pesju za 60 otrok, skupaj s krajevno skupnostjo Stara vas so adaptirali vrtec Rožle. Tako so pridobili 400 novih mest. V lanskem letu so adaptacijo šole v Topolšici in bodo pridobili dva oddelka, prav tako dva oddelka pa so že pridobili na Konovem ter šest oddelkov v krajevni skupnosti Šalek Gorica.

UREJANJE OTROŠKIH IGRIŠČ

Skupnost otroškega varstva finančno podpira tudi delovanje družbev v krajevnih skupnostih. Subvencionirajo pa tudi letovanja otrok, ki ga organizira občinska zveza prijateljev mladine. Poleg tega pa skrbi za zdravo prehrano šolskih in predšolskih otrok. Zaradi različnega socialnega stanja v družinah zagotavlja skupnost sredstva za subvencioniranje šolske prehrane. Od leta 1977 pa zaradi boljšega pregleda nad kadrovsko politiko skrbi tudi za štipendiranje vzgojiteljic. Ena pomembnih nalog pa je tudi skrb za urejanje otroških igrišč. Doslej so sodelovali pri urejanju otroških igrišč v Belih vodah, Cirkovcah, Skornem, Florjanu, Šentilju, Šmartnem ob Paki, Šoštanju, Škalah, Topolšici, Zavodnjah, Velenju – desni breg, Velenju – Stari vasi in Pesju.

Do leta 1980 imajo v programu izgradnjo vrtca za 60 otrok v Šoštanju, prav tako za 60 otrok v Šmartnem ob Paki, ki pa bo verjetno premajhen, vendar na razpolago ni več finančnih sredstev. Projekt bodo izdelali tako, da ga bo možno v kasnejših letih dograjevati. Letos bodo končali z adaptacijo v Topolšici, planirajo pa tudi ureditev enega oddelka v Šentilju. Obžalujejo, ker ni bil urejen oddelek v Gaberkah, kjer so se krajani v prostoru, ki je bil prvotno namenjen za vrtec, odločili za bife.

Do leta 1980 ne bodo zgradili vrtca v Gorici, ki je bil planiran, zaradi pomanjkanja sredstev za izvedbo celotnega enotnega investicijskega programa v občini.

V preteklem mandatnem obdobju smo veliko pisali, da delegati na seje ne prihajajo pripravljeni, da se v svoji sredini premalo angažirajo. Prisotna je bila velika aktivnost delegatov iz posameznih področij, ki pa je takoj po pridobitvi vrtca na tem področju zamrla. Predsednica skupščine Daniela Lipovšek je poudarila, da je njihova največja želja, da bi se samoupravno logovarjali, zelo žalostno pa je spoznanje, da delegati vsebine, o kateri naj bi imeli že zavzeta stališča, včasih sploh ne poznajo. Še vedno se delegati premalo zavedajo velike družbene odgovornosti. Potrebno bo še veliko narediti, da se pasivnost delegatov premaga.

M. TAMŠE

POMANJKANJE DELAVCEV

Že dobrih 26 let je minilo, odkar na Rudniku lignita Velenje ustavili rudarske delavnice za vzdrže-nje elektro in strojne opreme. S ehoddom jame na jekleno podporje kasneje na mehaniziran transport te delavnice prerastle remontno avnost in prešle na izdelavo nove remee. S tem pa je nastala tudi trebna po novi organiziranosti. prej so se formirali v temeljno anizacijo združenega dela, leta 77 pa so se na referendumu izili za ustanovitev delovne organi-cijy Elektro strojna oprema, ki a v svoji sestavi štiri temeljne anizacije združenega dela in de-no siskupnost skupnih služb.

Obiskali smo tozd Strojna opre-, kjejer smo se pogovarjali z direk-jem i Ivanom Župančičem, vodjo izvodnje Tonetom Ževartom, djo obrata obdelovalnice Mihom onjejem in predsednikom odbora gospodarjenje Vikijem Kovačem.

V tozd Strojni obrati izdelujejo darsko opremo, orodje za gradbe-tvo ter ostalo industrijo. Vsako o osvojijo kakšen nov proizvod. lo dobro sodelujejo z Rudarsko ektroenergetskim kombinatom Velenje, poleg tega pa delajo tudi za renje, Vegrad, TAM Maribor, no Celje, sodelujejo pa še z mnogi-i drugimi.

S poslovanjem v preteklem letu so zadovoljni, saj je znašal celotni prihodek skoraj 200.000.000 dinarjev, in je bil presežen za več kot 7 odstotkov. Tudi ostanek čistega dohodka so presegli in sicer za 11,9 odstotka. Kljub temu pa so se srečevali v preteklem letu tudi s težavami, med katerimi je potrebno posebej omeniti, da je bil predviden stalež zaposlenih v lanskem letu 300 delavcev, povprečno pa jih je bilo 278, kar je 92,6 odstotka. Zaradi tega so bili primorani opraviti večje število nadur. V tem tozdu zaposlujejo pretežno kvalificirano delovno silo, kar 60 pa jih ima srednjo ali višjo izobrazbo. Velike so potrebe po inženirjih in tehnikih za delo v proizvodnji. Njihova proizvodnja je namreč zahtevna in pri strojih bi rabili takšen kader. Vendar se pogosto srečujejo s težavami, saj še vedno prevladuje miselnost, da bo delal tehnik in inženir v pisarni. Menijo, da je potrebno spremeniti nagrajevanje po delu. Doslej je nagrajevanje prepogosto urejeno tako, da delavce takšnih profilov odklanja od dela v proizvodnji.

Delo na koordinatnem vrtalnem stroju

Zelo veliko si v tem tozdu prizadevajo, da bi svoje izdelke izvažali. Prvi koraki so bili narejeni že v preteklih letih, za letos pa planirajo izvoz od 1.500 do 2.000 ton raznih izdelkov.

V tej temeljni organizaciji združenega dela so se odločili za večji odstotek plačevanja amortizacije. V preteklem letu so v ta namen izločili kar 8.500.000 dinarjev.

Leta 1976 je dobila ta temeljna organizacija nove sodobne prostore. S tem je bila zaključena prva faza investicij. V letu 1978 so pričeli z izgradnjo druge faze, ki zajema montažno halo. Predvidevajo pa še izgradnjo hale za pripravo materiala za servisno dejavnost, kasneje pa še zaprtih in odprtih skladišč.

Posebno pozornost posvečajo delavcem. Uredili so sodobno jedilnico in garderobe. Tople obroke vozijo iz družbene prehrane REK. Poseben problem so tudi stanovanja. V tem kolektivu, ki je sorazmerno mlad, čaka na stanovanja 60 kandidatov. Temu vprašanju so posvetili v zadnjem času veliko pozornosti. Pripravili so dve problemski seji, na katere so povabili tudi predstavnike družbeno političnih organizacij.

Veliko skrb posvečajo tudi rekreaciji svojih delavcev. Sindikalna organizacija REK skrbi za letovanje delavcev v obmorskih letoviščih in zdraviliščih. Posebno pozornost pa posvečajo tudi popoldanski rekreaciji delavcev.

Delo samoupravnih organov je v temeljni organizaciji združenega dela Strojni obrati po reorganizaciji dobro zaživelo. Posebej aktivne so osnovne organizacije Zveze sindikatov, Zveze socialistične mladine in Zveze komunistov.

MIRA TAMŠE

Prihodnje leto predzakonsko posvetovanje

Z vodjo strokovne službe Skupnosti socialnega skrbstva Velenje ter tajnico samoupravne interesne skupnosti socialnega skrbstva **Jelko Fužir** smo se pogovarjali o delu skupnosti.

– Kako bi opredelili dejavnost socialnega skrbstva?

„Dejavnost socialnega skrbstva je določena z zahtevo, pomagati posamezniku, družini ali družbeni skupini pri reševanju njihovih socialnih problemov, ki so materialne ali nematerialne narave. Pomoč naj bi bila dana v obliki in na način, ki v največji možni meri rešuje problem in obenem zagotavlja uresničitev družbenih ciljev na tem področju. Ker je socialni problem vselej oseben, poseben, odvisen pač od družbenih okoliščin ter psihofizičnih značilnosti tistega, ki pomoč potrebuje, je tudi pomoč, ki se realizira preko skupnosti socialnega skrbstva težko spraviti v neko shemo oblik pomoči. Praviloma je vselej individualna, ob vsaki pomoči se prepletajo kurativni in preventivni vidiki. Celotna dejavnost skupnosti socialnega skrbstva se prepleta z dejavnostjo drugih skupnosti in služb. Našo dejavnost pa delimo na varstvo družine, varstvo otrok motenih v telesnem in duševnem razvoju ter odraslih invalidnih oseb, varstvo oseb in skupin s posebnimi socialnimi težavami in varstvo starejših občanov."

Jelka Fužir

– Ena vaših pomembnih nalog je varstvo družine. Kakšne so vaše naloge na tem področju?

„Skupnost socialnega skrbstva je z zakonom pooblaščen družbeni akter, ki sme posegati v družinska razmerja, kadar je v družini ogrožen interes otrok. Družini smo dolžni nuditi ustrezno obliko pomoči varstva pri vzgoji, preživljanju in usposabljanju otrok. Izredno pomembna naloga pa je tudi pomoč družini pri njenem načrtovanju. Na tem področju ima naša služba dokaj bogato prakso. V bodoče pa nas čaka zahtevna naloga, saj bodo v okviru naše službe prihodnje leto morale pričeti delovati predzakonske svetovalnice. Široka družbena skupnost ima pri samoupravno oblikovanem socialnem skrbstvu moč vplivanja na organizacijo tako zahtevne dejavnosti. Načrtovanje družine je torej dobilo svojo osnovo v tej obliki delovanja in tako je omogočen interdisciplinarni pristop pri svetovanju posameznikom, ki se odločajo za ustvarjanje družine in zakoncem, ki so v življenju naleteli na vprašanja in ovire, ki jih sami ne uspejo rešiti.

Posegi skupnosti socialnega skrbstva so nujni vedno, kadar ima družina težave, bodisi, da ne more zagotoviti sredstev za prežibljanje otrok, če nastopijo težave v medsebojnih odnosih, če eden od roditeljev zanemari svoje dolžnosti, pa tudi, če se starša ne moreta sporazumeti o določenih ukrepih pri vzgoji otroka. Pri razvezi zakonske zveze pa je naša naloga predvsem v tem, da se ugotovi interes otrok glede njihovega bivanja po razvezi, materialnega prispevka roditelja, pri katerem ne bo živel in njegovega stika z otrokom.

Posebna oblika družbenega varstva otrok so tudi posvojitve. Otroci, ki nimajo staršev z aktom posvojitve dobe roditelja. V rejništvo pa se dajo otroci, ki iz različnih vzrokov ne morejo živeti pri starših. Omenim naj še skrbništvo, ki je ukrep, s katerim se pravno zavaruje interese otrok, ki nimajo staršev, da bi zanje skrbeli."

– In kako bi na kratko označili še vaše druge naloge?

Pomembna naloga je tudi varstvo otrok motenih v telesnem in duševnem razvoju in odraslih invalidnih oseb ter razvrščanje ter usposabljanje takšnih otrok. Tistim, ki niso sposobni ustrezne zaposlitve, je potrebno najti delo v delavnicah pod posebnimi pogoji. Posebno skrb pa posvečamo tudi varstvu odraslih invalidov ter oseb, ki imajo posebne socialne probleme, osebam z družbeno negativnim vodenjem ter varstvu odraslih.

– Ste z delom v preteklem letu zadovoljni? Ste zadane naloge uspešno uresničili?

„Strokovna služba, ki je doslej edini izvajalec socialnega skrbstva v občini Velenje, ocenjuje, da je bil občinski program v lanskem letu v celoti realiziran. V tem letu je družbeno denarno pomoč kot edini vir za preživljanje prejemalo 28 občanov, kot dopolnilni vir 72 občanov, v zavodskem varstvu je bilo vključenih 75 odraslih občanov in 42 otrok. Seveda pa smo pomagali tudi družinam, vendar teh podatkov še nimamo na razpolago.

– Katere naloge pa vas čakajo v letošnjem letu?

„Socialno skrbstvo bo opravljalo naloge, ki jih predvideva naš srednjeročni plan. Predvsem se bomo morali opredeliti na naloge, ki so bile v preteklih treh letih na kakršenkoli način zapostavljene. Zelo pomembna naloga pa nas čaka v organizaciji predzakonskega svetovanja, ki postaja s 1. 1. 1980 obveznost. Leto 1979 bo torej leto priprav na to zahtevno akcijo predvsem v smislu organizacije ter kadrovskih priprav."

M. T.

Naše uredništvo na obisku v krajevni skupnosti Šalek - Gorica

V želji, da bi se še bolj približali našim bralcem, smo se v redakciji Našega časa odločili za obiske v krajevnih skupnostih, da bi tako neposredno spoznali življenje, delo in težave posameznih krajev in seveda o tem, kar najbolj objektivno poročali.

Tako je bilo prejšnji teden uredništvo Našega časa na obisku v krajevni skupnosti Šalek – Gorica. Za to krajevno skupnost smo se odločili, ker menimo, da se srečuje z vsemi bistvenimi problemi, ki so značilni tudi za vse druge krajevne skupnosti. To je krajevna skup-

Ivan Zupančič

nost, ki se je razvila šele v zadnjih štirih letih in za katero danes ugotavljamo, da tako arhitektonsko, prostorsko, komunikacijsko in socialoško ni zadostila našim željam. Še več! Prijel se je vzdevek spalno naselje, ki resnično ustreza trenutnem položaju.

V majhni garsonieri, ki je poleg gasilskega doma v Šaleku edini prostor, kjer se lahko sestajajo različne organizacije in organi krajevne skupnosti, smo se v soboto popoldan pogovarjali z nekaterimi krajani. To so bili **Vili Jelen**, predsednik krajevne konference SZDL, **Jože Zakošek**, sekretar osnovne organizacije ZK, **Ivan Zupančič**, kandidat za predsednika skupščine krajevne skupnosti, **Alojz Merčun**, kandidat za predsednika sveta krajevne skupnosti, **Martina Oštir** in **Franc Jošt**.

S predstavniki krajevne skupnosti smo se pogovarjali o vprašanjih, ki jih v glavnem že poznamo, seznanili pa so nas tudi s takšnimi, ki so nam bila doslej tuja. Seveda pa nismo govorili le o težavah. Spregovorili smo tudi o dosežkih, s katerimi se srečujejo pri vsakdanjem delu in prihodnjih nalogah. Ob vsem tem pa smo se seznanili tudi z njihovo novo samoupravno organiziranostjo.

DANES PODOBA POPOLNOMA DRUGAČNA

Pred štirimi leti je krajevna skupnost Šalek – Gorica štela le okoli 400 krajanov. Takrat je bil ta predel še precej kmetijski in za mestne pojme redko naseljen. Danes je podoba popolnoma drugačna. V novem naselju živi več kot 2500 prebivalcev. Ker so se z rastjo naselja pojavljali specifični problemi, stara krajevna organiziranost ni več ustrezala. Tako bo sedaj krajevna skupnost razdeljena na tri soseske, v katerih so interesi krajanov podobni. **Soseska A** združuje krajane levo od ceste Veljka Vlahoviča, vas Šalek, Zgornji Šalek in zaselek Bevče. **Soseska B** obsega območje, desno od ceste Velja Vlahoviča do blokov. V tej soseski so večinoma lastniki zasebnih stanovanjskih hiš. Povsem specifična pa je **soseska C**, v katero spada trenutno enajst stanovanjskih blokov. Z vso zagnanostjo so se v krajevni skupnosti lotili volitev delegatov v krajevno konferenco SZDL in skupščino krajevne skupnosti. Ni pa še jim uspelo ustanoviti svetov sosesk, med katerimi bo imel svet soseske C prav gotovo najpomembnejše naloge. V krajevni skupnosti menijo, da so trenutno največji problemi: v soseski A, dograditev manjkajočih komunalnih objektov; v soseski B pomanjkanje ustreznih objektov za oskrbo prebivalstva; za sosesko C pa poleg tega še pomanjkanje ustreznih

Čim prej dokončni zazidaln

parkirnih prostorov, objektov za varstvo otrok, otroških igrišč in nova osnovna šola. Nedokončana pa je tudi komunalna ureditev celotne soseske C. Tako ni urejena razsvetljava, manjkajo pločniki. Dela na blokih niso bila kvalitetno opravljena, kar povzroča nezadovoljstvo občanov.

LJUDJE SE MED SEBOJ SKORAJDA NE POZNAJO

Tukaj pa se pojavlja poseben problem. Sem so se naselili ljudje iz različnih krajev, ki se med seboj skorajda ne poznajo, zato je delo krajevne samouprave utežkočeno. Šele v lanskem letu, so lahko ustanovili osnovno organizacijo Zveze komunistov, na novo pa se sedaj organizirajo tudi ostale družbeno politične orgnizacije. Prav ta odtujenost je onemogočala uspešnejše delo delegacij za samoupravne interesne skupnosti in skupščino občine Velenje. Delegati so se slabo udeželevali sestankov delegacij in zato ni bilo mnenja, ki so ga posredovali naprej, mnenje celotne krajevne skupnosti.

Krajani, s katerimi smo se pogovarjali, so nas opozorili, da je ta soseska še nedograjena in je ena najpomembnejših nalog, ki jih morajo uresničiti letos, ugotovitev, kaj so še dolžni storiti izvajalci in kaj morajo začeti posebej investirati.

NERACIONALNA GRADNJA

Sicer nam je vsem poznano, kako nerazumljivo so potekala dela v tej krajevni skupnosti, ko so zaradi nesočastnosti gradnje komunalnih objektov uničevali šele asfaltirane ceste, sekali telefonske kable, razkopavali komaj urejene zelenice in drugače nesmiselno trošili težko zbrani družbeni denar. Vendar pa vse te govorice dobijo še nek bolj resničen pečat, ko o njih spregovorijo krajani sami. Takole so pripovedovali: „Komaj smo dobro uredili okolico hiš, ko so začeli razkopavati „komunalci“ in urejati toplovodno omrežje. Spet smo delno uredili okolico, pa so prišli urejat telefonijo in kopali po istem terenu in ko so bili ti jarki zasuti, so izkopali nove za električno omrežje. Vsi smo se spraševali, zakaj tako!? Največkrat so nam odgovorili, kaj vas sploh to briga oziroma kaj sprašujete, saj veste, da to moramo urediti. Očitno je res, da če je sredstev dovolj, pač vse premalo razmislimo, kako bi jih najbolj koristno uporabili.“

Franc Jošt

Krajani pravijo, da se gradnja ni odvijala tako kot bi se naj, saj so načrte stalno dopolnjevali in popravljali. Največ problemov je bilo z višinskimi kotami, precej pa so jih delali tudi graditelji sami, ki individualnih hiš niso gradili po načrtu. Kljub temu, da je soseska Šalek–Gorica že skoraj dve leti naseljena, je njena zunanja podoba še vedno eno samo gradbišče. Pred pričetkom gradnje teren na tem območju ni bil dovolj raziskan, geološke meritve niso bile opravljene dovolj kvalitetno, zato so morali marsikje zgraditi kasneje škarpe. Zaradi vseh teh pomanjkljivosti je gradnja marsikje zastala, stroški pa se

Vili Jelen

razumljivo bistveno večajo. Zanimivo je, da se krajevna skupnost Šalek – Gorica srečuje s kar neverjetnim problemom: več kot 2000 prebivalcev premore le tri telefone in telefonsko govorilnico. O tem smo že večkrat pisali, pa vendar dodajmo še tisto, kar so nam tokrat povedali naši sogovorniki.

„Menimo, da celotna gradnja vse predolgo traja. Telefonsko omrežje, oziroma telefone, bi morali imeti v naši krajevni skupnosti že lani, saj so bili zato dani praktično že vsi pogoji. Čeprav danes ugotavljajo, da je krivo zamudi sekundarno omrežje, lansko pomlad to ni bil vzrok. Dejstvo je, da je krivda na razvodnih stebričkih zaradi napake v materialu. Zaradi vsega tega bomo lahko napeljali telefonsko omrežje v našo krajevno skupnost predvidoma šele junija letos,“ so poudarili.

NEDOGRAJENO OTROŠKO IGRIŠČE

V središču med bloki je otroško igrišče, ki je sicer precej domiselno zamišljeno, a je še sedaj neurejeno. Nekateri stanovalci pravijo, da lokacija igrišča ni bila najbolj ustrezno izbrana. Tu stanuje veliko rudarjev, ki delajo v treh izmenah in jih otroški živ–žav gotovo moti. Slišali pa smo še eno pritožbo. Igrišče je sicer zaščiteno z vseh strani s stanovanj-

Jože Zakošek

skimi bloki, a vendar preko njega močno piha in se zato razgreti otroci pogosto prehladijo. Pa še nekaj! Igrišče koristijo predvsem otroci iz stanovanjskih blokov, otrokom iz zasebnih hiš pa ostane za igranje le cesta ali bližnji gozd.

KDAJ TRGOVINA?

Za več kot 2500 stanovalcev je gotovo največji problem trgovina, katero za zdaj samo načrtujejo. Zato morajo po vsako najmanjšo stvar v skoraj dvajset minut oddaljeni center Velenja. To pa tudi bistveno skrajšuje čas, ki naj bi ga delavci porabili za počitek. Zahteve in želje po trgovini so

rastle skupno z rastjo kraja. Vendar ni bilo nikogar, ki bi bil pripravljen objekt zgraditi. Nekateri predstavniki trgovskih organizacij, so sicer ponujali kioske, kar pa so v krajevni skupnosti odločno zavrnili, saj s takšno delno rešitvijo ne bi ničesar pridobili, ampak samo odlagali celovito rešitev problema. Kot pa kaže se je vendarle pokazala možnost, ki jo krajani sprejemalo z odprtimi roka Novo trgovino naj bi grad trgovsko podjetje Merx Ce Projekti so v zaključni f izdelave, vendar finančna k

Martina Oštir

strukcija še ni v celoti zaklju na. Glede na to, da je se nova trgovina resničnost, so na zboru občanov domenili, bodo vendarle postavili ne kioskov, ki bi vsaj delno za stili potrebam po preskrbi krajevne skupnosti do otvori novega objekta.

PROSTORI

Kot smo že omenili v zač ku, je eden velikih problemo krajevni skupnosti Šalek Gorica tudi prostor za sest nje občanov. V ta namen im na voljo v Gorici le m garsonjero v novem stanova skem delu in gasilski dom Šaleku. V gasilskem domu prostora le za približno

Alojz Merčun

ljudi, povrhu vsega pa je v n pozimi zelo hladno, saj nim urejenega ustreznega ogreva Zato bi nujno potrebovali v prostor, v katerega bi lai spravili vsaj kakšnih 300 ob nov. Nadalje se lahko v krajevni skupnosti tudi pohv jo (žal, le v negativnem pom besede), da imajo le dve ma gostišči, enoto banke in po nekaj obrtnikov in eno(!) t fonsko govorilnico. Takšen smiseln in nehuman pristop oblikovanju soseske je p gotovo velika ovira za razvija čim boljšega ljudskega soži Ljudje so tako odtujeni drug drugega.

AVTOBUSNA POSTAJALIŠČA

Za vse tiste, ki nimajo sv avtomobilov in sploh za varn peščev so lani zgradili tudi pot od središča Velenja Gorico. Urejen imajo tudi av busni promet, na katerega imajo še precej pripomb. T menijo, da bi moral avto voziti še bolj pogosto (s vozi na pol ure), problem n pa so avtobusna postajali Menijo, da bi moral avto ustavljati na več mestih, n tako kot sedaj, ko mo stanovalci po iztopu iz njeg precejšen del poti prepeša Najbrž pa so temu krivi tisti so pozabili na to, da bi potrebno ob cesti predvi mesta za avtobusna posta šča.

Naša krajevna skupnost iz drugega konca našega mesta

načrt krajevne skupnosti Šalek – Gorica

Sicer pa je življenje v velikih blokih precej odvisno od dobrega delovanja hišnih svetov. Zato smo, razumljivo, povprašali tudi po njihovem delu. Spet smo dobili odgovor, da se stanovalci nimajo kje sestajati. Kljub temu pa so naši sogovorniki zatrdili, da je delo hišnih svetov vendarle živahno. Ponekod se zbirajo kar na hodnikih ali pa pri kakšnem od stanovalcev. Stara resnica pa je že, da je delo sveta najbolj odnosno od njegovega predsednika. Če je ta delaven, velja enaka ugotovitev tudi za ves hišni svet.

Poleg prostorov je dodaten problem v teh stanovanjskih blokih več izmensko delo. Večina moških so rudarji, ki delajo v treh izmenah zato sestanki niso redno tako obiskani kot želijo.

Tisti, ki živimo že delja časa v Velenju, vemo, kako smo Velenje gradili in kakšnega smo si predstavljali. Še vedno trdimo zase, so poudarili naši sogovorniki, da živimo v najlepšem mestu v Sloveniji. Vse bolj pa je očitno, da se nove generacije, novi delavci, ki prihajajo v Velenje teh naših z žulji pridobljenih sadov le malo zavedajo. Danes je že skoraj običaj avto na zelenicah, brezvestno vrženi odpadki, nove poti itd. Kako nam včasih primanjkuje kulture? Med nami so tudi takšni, ki si skušajo pridobiti premoženje na najlažji način in avtomobili, parkirani na nerazsvetljenem parkirnem prostoru, so za to nadlvse mamljivi.

Sicer pa se tudi v tej krajevni skupnosti srečujejo s pomanjkanjem parkirnih prostorov, na tiste, ki pa jih imajo, pa je neprimerno urejen dovoz. Precej pripomb so izrekli na račun kvalitetne gradnje blokov, kjer so se poleg počasnoti gradnje že kmalu po vselitvi pokazale številne nepravilnosti. Vodovodne napeljave in odtoki so bile pogosto krivec poplav. Na srečo predvsem v kletnih prostorih. Stanovanje so slabo zvočno izolirana. Če k temu dodamo še, da se je ne nekaterih betonskih balkonih zaradi neznanih vzrokov pojavila porjavelost in da v sanitarijah odpadajo ploščice (kljub reklamacijam so popravila redka), potem je mera najbrž polna. Ko je pogovor nanesel o delu društev, so posebej izdvojili delo Šaleških gasilcev. V zadnjem času pa so ustanovili oziroma ustanavljajo društvo prijateljev mladine, krajevni odbor Rdečega društva, društvo za tehnično kulturo. Prizadevajo si tudi da bi oživili delo mladinske organizacije. Tako namreravajo v vsaki soseski ustanoviti aktiv mladih.

VAS ŠALEK NAJ OHRANI STARO PODOBO

Posebno pozornost smo med pogovorom namenili tudi staremu delu krajevne skupnosti, vasi Šalek. Že dolgo časa si v kraju prizadevajo, da bi vas ohranila staro podobo. Med drugim so pred leti imenovali odbor za restavriranje Šaleškega gradu. Člani odbora so z organizacijo vsakoletne prireditve srečanje narodno–zabavnih ansamblov zbrali že okrog 300 tisoč dinarjev (lanska prireditev ni upoštevana). V krajevni skupnosti želijo razgledni stolp v prvi fazi obvarovati pred rušenjem, nato pa bi ga restavrirali in v njem uredili gostinski lokal. Nekaj bo treba narediti tudi v zvezi s cerkvijo, katero so pred dvema letoma začeli restavrirati, vendar pa je danes njena notranjost še vedno razkopana. Poleg tega morajo urediti tudi cesto, dokončati brv čez Pako, menijo da je tudi priključek na glavno cesto neustrezen, izražajo pa tudi željo po trgovini. Poseben problem pa predstavlja tudi Zgornji Šalek, kjer imajo probleme s pitno vodo.

ZBOLJŠATI DELO DELEGACIJ

Povprašali smo tudi o povezanosti delegatov z delegacijami. Odgovorili so, da so vse delegate seznanili z odgovornimi nalogami, ki so jih sprejeli ob izvolitvi in katere bodo morali tudi čim bolj uspešno uresničiti. Z delom delegatov oziroma delegacij v preteklem obdobju niso povsem zadovoljni. Pri tem je šlo za objektivne pa tudi za subjektivne težave. Nikomur med nami ne sme biti vseeno – so dejali – kako delajo samoupravne interesne skupnosti. Zato bo njihova stalna skrb prizadevanje, da bodo njihove delegacije uspešno delovale in prenašale stališča in želje. Za delegacijo za zbore občinske skupščine pa so dejali, da so dobro delali.

In kakšen program so si krajani zastavili za letošnje leto. V prvi vrsti nameravajo napeljati vodovod za približno 30 hiš v Gornjem Šaleku ter toplificirati vas Šalek in del Bevč, ki pripadajo tej krajevni skupnosti. Seveda pa bodo poskušali odpraviti tudi vse dosedanje probleme.

Tako smo končali naš prvi obisk v krajevni skupnosti. Kot smo že v uvodu omenili, bomo z obiski uredništva nadaljevali, saj želimo, da bi kar največ krajanov spregovorilo o življenju in vsakodnevnem utripu v svojem kraju na straneh našega tednika.

USPEHI

Med pogovorom pa naši sogovorniki niso govorili le o težavah, ampak so omenili tudi nekatere uspehe. Postavitev semaforjev v križišču ceste Veljka Vlahoviča in Šaleške ceste je bistveno zmanjšala ogroženost pešcev, zlasti pa otrok, ki so vsak dan s strahom prečkali Šaleško cesto. Druga pomembna pridobitev je bila izgradnja pločnika ob cesti Veljka Vlahoviča. Žal, pločnik še ni v celoti narejen zaradi določenih nesoglasij pri odkupu zemlje. Varnost v prometu se je delno izboljšala tudi z izgraditvijo peš poti od Gorice do središča mesta ob robu gozda. Ob tem pa morajo urediti še priključke na ceste I, II, III, IV in V, neurejena pa je tudi še cestna razsvetljava. Med pomebne pridobitve v krajevni skupnosti vsekakor sodi tudi nov otroški vrtec za 120 otrok, vendar pa to vprašanje s tem objektom še ni rešeno. Kljub novemu vrtcu Ciciban in posameznim odelkom v blokih niso mogli sprejeti vseh otrok, ki bi želeli obiskovati vzgojno varstveni zavod, zato že sedaj poudarjajo, da bo potrebno zgraditi še en vrtec.

Do trgovine je daleč in tudi pločnik še ni končan

Igrišče je veliko, a še neurejeno in blatno

Parkirišče je polprazno. Okoli stanovanjskih blokov in na zelenicah pa je polno avtomobilov

Brez košev ne more biti lepo

Neuradni obisk v krajevni skupnosti Šalek–Gorica smo opravili že v soboto dopoldne. Sobota je dan, ko menda največ hodimo po nakupih. In res: veliko krajanov te krajevne skupnosti smo srečali, ko so se vračali s polnimi vrečkami v obeh rokah z nakupov v centru Velenja oziroma, ko so hiteli

Milica Matjaž

v trgovino. Kakšno se vam zdi življenje v novem naselju? smo jih vprašali: Takole so odgovorili:

MILICA MATJAŽ: „Na Gorici sem šele od aprila. Prej sem živela v Topolšici. Tu je zelo lepo, dobili smo

Nada Zore

lep nov vrtec, tako da so vsaj nekatere mamice rešene skrbi, kam s svojimi otroki v času, ko so na delu. Tudi lani napravljene peš poti ob robu gozda smo se zelo razveselili. Žal, ni poskrbljeno za kulturno življenje, še manj pa za oskrbo. Po vsako najmanjšo stvar moramo v Velenje in če nimaš lastnega prevoznega sredstva, predstavlja to kar precejšen napor. Seveda bi bilo dobro, če bi tu postavili tudi kakšno trafiko s časopisi.

Upam, da bomo vsaj trgovino dobili.“

NADA ZORE: „Razen vrtca tukaj praktično ni nič: ne trgovine, nobenih klopi, košev za smeti, ni dovolj parkirnih prostorov. Stojijo samo bloki. Imamo sicer tudi otroško igrišče, ki pa je še neurejeno; pa za tolikšno število otrok, morda tudi premajhno. Najbolj pa seveda pogrešamo trgovino, saj veliko prostega časa izgubimo, ker moramo za vsako malenkost dirjati v mesto.“

Muhamed Fazlič

MUHAMED FAZLIČ: „Non stop moramo v Velenje. Saj tu ni niti kioska za kruh, mleko oziroma najnujnejše stvari. Če nimaš lastnega prevoznega sredstva, pač moraš vsak dan nositi živila v obeh rokah kar precej daleč iz centra. Tako na primer imam danes v vrečkah kar 16 kilogramov.

Drugače pa mi je naselje zelo všeč, zadovoljen sem tudi, ker sem dobil dvosobno stanovanje, v katerem pa okna niso najbolje vgrajena, pa tudi centralno gretje ni najboljše. Zlasti slabo grejejo od 1. do 15., ko pa plačamo je spet vse v redu.“

SLAVKO MURKO: „Po poklicu sem rudar in moje delo teče v treh izmenah.

Naši otroci so resnično dobili lepo otroško igrišče, ki je za sedaj še neurejeno, toda nas rudarje otroški živ–žav pod okni čez dan vendarle

Slavko Murko

nekoliko moti, zato menim, da lokacija ni najboljša.

Nerazumljivo se mi tudi zdi, zakaj mora nekaj tisoč ljudi tako dolgo čakati na trgovino.“

DRAGO STOKIČ: „Vse skoraj manjka: trgovina,

Drago Stokič

kiosk za časopise, prostor za družabno življenje in podobno. Nezadovoljni smo tudi z avtobusi, ki res vozijo vsake pol ure, vendar je premalo postajališč. Sicer pa upamo, da se bodo tudi te stvari vendarle le enkrat uredile.“

Bilo je nepozabno

Zadnja nedelja v starem letu se ni odlikovala samo po tem, da je že na pol odpirala vrata v novo leto 1979. Velenjskim lovcem bo ostala v spominu tudi kot izjemno zanimiv in lep dan, ko je Lovska družina Velenje složno in v zares prijetnem razpoloženju zaključila staro leto in priredila krst za nekatere lovce, ki so si že pridobili pravico dokončnega vstopa v zeleno bratovščino.

Zjutraj zbor v Šentilju, pregled vrste, navodila lovovodje, razpored, odhod na stojišča za prvi pogon. Lovski rog je zapel in naznanil začetek brakade, zadnje v starem letu.

Hitro je minil prvi pogon, morda bo, ko bomo zastavili drugi pogon, uspeh večji . . .

Lovski rog zadoni trikrat. Konec lova. Gostišče pri Pirhu oživi. Zunaj je sneg, tu notri pa prijetno toplo in iz kuhinje zadiši lovsko kosilo. Med posamezniki se ves današnji lov, kot filmski trak zavrti še enkrat in še enkrat. Zgodba pa je vedno enaka: Enega zajca smo dobili, trije so streljali po lisici, lisica je pa ušla. Da je vsaj zajec padel, šuštarji pa le nismo! Oto je opral čast družine za današnjo nedeljo. Žalosten bi bil krst, če ne bi mogli na klop položiti tudi uplenjene divjadi.

Nekaj lovcev se skrivnostno dvigne in izmuzne iz velikega gostilniškega prostora. Jože odnese iz posebne sobe (mimo nas) cel sveženj lepih rjavih leskovih palic. Ene so bolj debele, ene bolj tanke. Vzdušje omizja se v trenutku nekoliko spremeni. Malce napeto je. Vsi nekaj pričakujemo. Nekateri s strahom.

V tem se vrata odpro. Vstopijo trije, sodniško opravljeni lovci: Alojz Tanko, Stane Mlinar, Franc Avberšek. To je visoki zbor sodnikov: Starodavna sodniška pokrivala, okrog vratu venci izstreljenih tulcev, na mizi goreča sveča, tehtnica, sodniško kladivo. Pred predsednikom visokega sodniškega zbora debela knjiga – lovski Zakon. V sredini gostilniškega prostora, točno pred sodniško mizo, stoji pripravljena klop, na koncu klopi poprek leži uplenjen zajec, ena debela in ena tanjša palica.

Predsednik visokega zbora sodnikov udari trikrat s sodniškim kladivom. Zavlada tišina. S slovesnim glasom pove: „Spoštovana zelena bratovščina! Po stari lovski šegi smo se zbrali, da sprejmemo v našo zeleno bratovščino šest lovcev. Seveda jih bomo temeljito izprašili, da vidimo, če so sploh sposobni za sprejem med nas ali pa jih še moramo pustiti med zelenci. Za vse njihove prekrške jim bomo strogo sodili in jih kaznovali, kajti šele potem smejo v našo bratovščini. Birič!, kje je prvi grešnik? !"

Ob klopi se pojavi Jože Kvartič, on bo imel to vlogo. S klopi vzame tanjšo palico. Pokliče prvega „grešnika". Veli mu, naj sede na klop z leve strani, da mu ne bi, njemu, biriču, kazal hrbta.

„Kakšni so njegovi prekrški? " vpraša predsednik sodišča.

„O, prekrškov toliko, da je groza. Ne vem, kje bi začel", se zgrozi birič Jože. „Najhuje je to, da z vsake jage sili takoj domov. Njegov drugi prekršek je nedopovedljivo velik. Ustrelil je mimo srnjaka, tako da se ta srnjak še zdaj veselo sprehaja po našem lovišču. Vsi pa tudi veste za njegov grozni prekršek, ko je lani streljal na istem lovu kar po treh lisicah. No, res je, da ni nobene zadel, a prekršek je vseeno strašen."

Veliki grešnik odpre usta v zagovor, a tedaj predsednik sodniškega zbore povzame besedo: „Tale zelena stvar naj molči, ne rabimo nobenega zagovora. Najprej nam naj pove, kako je sploh prišlo do tega, da je prišla med nas!"

Vmeša se birič Jože: „Visoki zbor, ali mu naj dam, preden bo odgovoril, injekcijo? "

„Daj mu eno injekcijo", je kratko odgovoril sodniški predsednik Tanko.

Že je birič podal kandidatu kozarec vina, kandidat je moral izprazniti na dušek. Predsednik ponovi vprašanje: „Zdaj, ko je ta zelena stvar okrepljena z injekcijo, naj pove, kako je prišla med nas!"

„Kaj bi povedal: Vedno me je nekako privlačila slaba družba in tako sem zajadral med lovce."

„Daj mu injekcijo", je z umetnimi brki trznil sodniški predsednik in nadaljeval z drugim napadom: „Povej ti, po kakšnih znakih pa spoznaš, da je gams star!"

„No, to je, kako bi rekel, več znakov. Hotel sem reči, da starega gamsa prepoznamo po sličnih znakih kot starega človeka . . ."

„Se pravi, ti boš spoznal, da je gams star, če boš videl, da hodi s palico? " je posegel v to pojasnjevanje prisednik, pomočnik sodnika, Franc Avberšek.

„Zelo lepo", se je čudil predsednik in zraven iskal v debelih bukvah paragraf, ki pove, kolikšna je kazen za tako znanje.

Bilo je še veliko vprašanj. Še več smeha. Končno je najvišji sodnik zahteval od biriča: „Namontiraj ga v pravilen položaj! Naj leži na klopi, da ga bomo lahko obsodili. Daj mu injekcijo! Poslušajte obsodbo: En udarec v imenu boginje Diane za lovsko čast in poštenje, en udarec v imenu lovske bratovščine za lovske družine složno življenje, en udarec v imenu navzoče lovske družbe za puške pravilno nošenje.

Birič, daj mu injekcijo za lajšanje bolečin, nato izvrši obsodbo!"

Ko je kandidat izpraznil kupico, je že padla prva, pa druga in tretja. Še palico poljubiti, pa še curek vina za vrat in še pljusek vina nekam drugam, pa buren aplavz, krst je prestan, rokovanje s sodniki, z biričem, čestitke starejših lovcev, podpisi na spominsko palico (tisto ta debelo).

Že je tu drugi kandidat. „Kaj si zagrešil? Zakaj si prišel med nas? "

Birič ga je obtožil, on pa se zagovarja: „Berem v časopisu, vidim na televiziji, da se povsod po naprednem zapadnem svetu strašno širi kriminal. Sem mislil, bi še pa jaz začel s takim in sem vstopil med jagre. Kar se pa tiče tiste lisice, pa v zagovor povem, da sem jo šel čakat, ker me je žena sredi noči zbudila in me silila, naj grem na lov, češ, vsi hodijo ponoči okrog, ti bi pa kar doma spal, saj to ni ničemur podobno."

Visoki sodniški zbor je začel pohvalno momljati, preslišal pripombo, da je to dokaz v nesposobnosti kandidata, nekaj so med seboj vsi trije sodniki pošušljali, nakar predsednik: „Govoriti zna dobro, to je pozitivno, poglejmo, če kaj zna!"

Izmotal se je iz hudih vprašanj, predsednik ga je vseeno obsodil na dva udarca in pol. Opozoril je biriča, da mora biti tistega pol udarca pač bolj kratkega od celega, a da je udarec krajši, moraš hitreje zamahniti . . .

Birič je takšno „polovico" znal pravilno odmeriti. Krst je bil prestan. Že so tu čestitke in veselje in že je tu tudi tretji „grešnik" in nova vprašanja in nova obsodba, ko je predsednik dejal: „Že ko ga je birič pripeljal na klop, sem vedel, da bo obsojen. Kaj ste mislili, da ga bomo sodili po zakonu? Zakon imamo zato, da ga pač imamo. Važna pa je obsodba, ki jo izrečemo mi trije, jaz in moja prisednika. Birič, naloži mu tri udarce, enega v imenu boginje Diane . . .

Tako se je zvrstilo vseh šest „krščencev". Eden si je izbral zagovornika Ota Blatnika starejšega, drugemu je predsednik ponudil zagovornika Zvitorepca ali pa Gulikožo s pripombo, da bo pri obeh enako slabo skozi prišel, ker je z njima že vse dogovorjeno . . . Vsi so bili „obsojeni", a vsi tudi krščeni, tako smo imeli v uri in pol šest novih članov zelene bratovščine.

Jasno, da je zdaj sledil složen lovski ropot na čast pravičnim razsodbam visokega sodniškega zbora in kot sprejemni pozdrav na novo krščenim lovcem.

Potem je še tovariš Stane Mlinar izročil lovski koledar našemu gostu tovarišu Falentu Tratniku in ga kratko predstavil: „Poglejte, Falent, to je človek, partizan, Nemcem ušel, lovec. V težkih prvih letih svobode nam je ostal nepozabno v spominu Jov, na katerega je Falent prinesel na svojih ramah sod vina za zadnji pogon. To so bili skromni časi, trdo kuhano jajce je bilo že razkošje. Ta sod vina, ta Falentova vztrajnost, vse to je ta zadnji pogon naredilo za nekaj tako lepega, da se pred njim lahko skrijejo vsi poznejši. Falent je bil lovec v tistih časih in kot tak je bil nosilec današnjega lova. Mi lovci tega ne smemo pozabiti!"

Tovariš Tratnik Falent se je ganjen zahvalil, rekoč: „Me veseli, da me lovci niste pozabili, čeprav me je že pred leti bolezen prisilila, da sem lov opustil. A bil sem osemnajst let lovec in tako vem, da je pri lovu lahko dosti veselja, a tudi dosti resnega dela in trpljenja. Tako vam želim v novem letu dosti lovskih uspehov, dobre poglede in ravne cevi!"

Slišali (in pozneje čutili) smo še nekaj lovskih ropotov. Slišali veliko komentarjev. Eden od novokrščenih pravi Otu Blatniku mlajšemu: „Ti si, čeprav še nekrščen lovec, rešil situacijo, ko si danes uplenil enega zajca, da je bila divjad na klopi."

Oto nazaj: „Zato bo pa moj zajec v cajtngah."

Zadonela je čudovita pesem o divjem lovcu. Vodil je Stane. V očeh marsikaterega lovca je zaigrala solza. Jasen Otojev glas je priklical še eno.

Bilo je nepozabno.

FOLKLORA IZ GVINEJE V VELENJU – V velenjski Rdeči dvorani bo v ponedeljek 19. februarja ob 19.30 nastopil umetniški folklorni ansambel iz Afrike. Petdeset profesionalnih umetnikov iz Gvineje (plesalk, plesalcev, pevcev in glasbenikov) bo prikazalo program afriške folklore, za katerega pravijo kritiki, da je neponovljiv. Gvinejski folklorni ansambel je gostoval že v več kot petdesetih državah vseh celin ter povsod požel izredno laskava priznanja. Vstopnice za to zanimivo folklorno prireditev so na voljo v Rdeči dvorani. Cena vstopnice je 70 dinarjev, za sindikalne organizacije pa 40 dinarjev.

ste že naročeni na naš tednik?

„. . . pogled, ki se ga ne nasitiš!
nad zelenim vencem mnogolikega
predgorja orjaške gole čeri,
ostri grebeni, vse divje in grozeče,
svareče . . .
O, kako prijazne so te iste višine
z one strani tam zadaj!"

(Dr. Josip Šašel,
koroški rojak)

Ko skleneš to branje in se prepustiš pomnenju, se razklene pred tabo še vse drugo, kar veš o Karantancih, o njihovi zgodovini, boj za narodnostne pravice itd. Sleherno jesen odidejo mnoge matere in očetje – lahko si zamislimo – „na barikade" za ohranitev svoje materinščine – ko prijavljajo otroke k dvojezičnemu pouku. Res, dosti jih je, ki tega ne zmorejo. Hočem povzdigniti žilavost našega človeka, ki ga je tisoč let zastrupljal tujec in sta ga previharili dve kruti vojni; človeka, nad katerim se je znašal okupator huje kot krvoločni zmaji v najbolj črnih pravljicah in zaslepljena kmečka politika povojnih let, ki mu je kradla zaupanje vase in ljubezen do očetove grude. A vendar rod Prežihovih Samorastnikov je črpal in še črpa moč iz zemlje, na katero je prirasel. Tudi tisti, ki ga je krivična meja odtrgala od matičnega telesa domovine in mu huje kot kdajkoli strežejo po življenju. O taki bridki zgodovini kakšnega naroda, lahko govorimo, kadar omenimo KOROŠKO. Znane pesmi – „Mau čez izaro; Rož, Podjuna, Zila; Pojdam u Rute" . . . itd. Za njih je dovolj, da se sliši melodija. Tudi nas spreleti srd, ko jih poslušamo? ? ? Knjiga o Serajnikovih in Miklovi Zali je vsem rodovom znana . . .

Če smo si odkriti in to moramo biti – ni zanesljiva mračna presoja, ki jo opravi popotnik, in če – le zazna iz vlaka ali avta, ko potuje v tujino. Zdi se mi, da je pristno in pošteno, če izstopimo – in se na Koroškem dalj časa zadržimo, da se z ljudmi „po svovenje" pogovorimo. Da s seboj odnesemo zanimivosti iz prastare zibelke.

Koroška je torej zvezna dežela republike Avstrije, ki se razprostira od Visokih Tur in Krških Alp (nem. Gurktaler Alpen) na severu, do Golice (nem. Koralpe) na vzhodu, ter do Karnijskih Alp in Karavank na jugu. Med temi vrhovi se mogočno razprostirajo kmečke vasice, doline z jezeri, z rekami in potočki . . .

Kakšno SLOVENIJO pozna Tone Korošec iz Maribora, pa si bomo lahko ogledali v predavanju s spremno besedo in z diapozitivi (preko 250). Predavanje je organizirano na temo planinstva v Velenju, kot skromen poklon vsem ljubiteljem narave; saj vemo, da letos praznuje PD Velenje 30 let delovanja. In nenazadnje dokaz povezovanja s planinci onstran Karavank.

S čim večjo udeležbo pa dajemo domoljubu SLOVENSKE KOROŠKE – Tonetu Korošcu svojo zahvalo. Na svidenje danes ob 17. uri v prostorih sejne sobe občinske skupščine Velenje.

TK ZSMS Gorenje
planinska sekcija

Retrospektivna razstava Gvidona Birolle

V ciklusu predstavitve starejše slovenske umetnosti, ki jo izvaja Kulturni center „Ivan Napotnik" Velenje ob vsakoletnem kulturnem prazniku, bo drevi ob 19. uri v galeriji Velenje otvoritev razstave slik in ilustracij akademskega slikarja Gvidona Birolla. Birolla je eden izmed tako imenovanih „Vesnancov", članov društva „Vesna", ki je bilo ustanovljeno na Dunaju leta 19044. Njihov program je bil prebuditi pri nas umetnostno pomlad, „ustvariti res pravo slovensko umetnostt" in jo vsebinsko ter oblikovno osvoboditi tujih vplivov. Ustanovnemu programu so od vseh ostali najzvestejši trije slovenski umetniki, od katerih je dva Velenje spoznalo že na razstavah prejšnjih let: popularnega in poudarjeno domačijskega Maksima Gasparija in jedko šaljivega Hinka Smrekarja, tretjega, domotožno liričnega Gvidona Birolla pa spoznava s sedanjo razstavo. Med člani društva je bil nekaj časa tudi Ivana Meštrović, ki je visoko cenil takratno slovensko umetnost.

Birolla je bil rojen leta 1881 v Trstu, kasneje pa je živel v Škofji Loki, Zagorju ob Savi in Ljubljani, kjer je leta 1963 umrl. Slikal je slovenskega človeka in slovensko zemljo, ki ju je zelo ljubil. V njeggovem otožnem realizmu nastopajo godci, koledniki, starci, kmečke domačije in mlini ob potoku, ki danes že ne stojijo več. Z grenkobo

Gvidon Birolla: „Glava starega berača", svinčnik

je spremljal spreminjanje ali odmiranje starih navad ter izginevanje ljubih značilnosti domače pokrajine. Zato so njegove slike polne nekdanjih sanj in zdi se nam, da postanejo s slamo krite hiše, mlini, starci in godci v trenutku, ko jih slikar pokliče na platno, samo še spomin.

Birolla pa je mladini znan tudi kot ilustrator knjig za mladino. Z Maksimom Gasparijem se je neizbrisno zapisal v srca otrok in odraslih z risanimi glosami v Pravljicah Frana Milčinskega iz leta 1911, ki so doživele več ponatisov in so danes zajete v „Desetnici".

Razstavo Gvidona Birolla je pripravil Kulturni center „Ivan Napotnik" Velenje v sodelovanju z Narodno galerijo v Ljubljani. Razstavljenih bo 45 oljnih slik, risb, ilustracij in 29 ilustriranih knjig.

Uvodno besedo v barvni katalog je zapisala dr. Anica Cevc, ravnateljica Narodne galerije v Ljubljani, ki bo uvodoma govorila tudi na otvoritvi razstave. V kulturnem programu pa bodo sodelovali: sopranistka Ana Pusar – Jerič, basist Franc Javornik in pianist Igor Švara.

Razstavo sta finančno podprla Kulturna skupnost Slovenije in Ljubljanska banka, Temeljna banka Velenje. Odprta bo do konca februarja in sicer vsak dan od 9. do 18. ure, ob sobotah pa od 9. do 13. ure.

OB KULTURNEM PRAZNIKU

Škale – V počastitev slovenskega kulturnega praznika bo pripravilo Kulturno umetniško društvo Stane Sever iz Škal 11. februarja ob 15. uri v Gasilskem domu v Škalah priložnostno prireditev, na kateri bo sodeloval tudi kvartet Flamingo.

Plešivec – V Krajevni skupnosti Plešivec pa bo v počastitev slovenskega kulturnega praznika 188. februarja (ne 11. kot smo zapisali v prejšnji številki) koncert moškega pevskega zbora Kajuh iz Velenja. Koncert bo v prostorih osnovne šole, začel pa se bo ob 16. uri.

Pestra delovna sezona

Živahna dejavnost vseh sekcij kulturnega društva v Šmartnem ob Paki -- Marca premiera „Musicla za dobro jutro"

Pomembni ustvarjalni dosežki v preteklih letih predvsem pa občinska Kajuhova nagrada – največje delovno priznanje doslej – so člane kulturnega društva iz Šmartnega ob Paki spodbudili, da svoje delo nadaljujejo še bolj zavzeto in odgovorno.

V vseh sekcijah društva se zato trudijo uresničevati razstavljene programe, za številne ljubitelje knjige v Šmartnem pa je najbolj razveseljivo to, da je po daljšem odmoru spet zaživela knjižnica, ki je pred leti ostala brez svojega prostora.

Prostor je sedaj spet na voljo in knjižnico že opremljajo s pomočjo Kulturnega centra iz Velenja. V Šmartnem se zavedajo, da jim je za uspešno delovanje knjižnice nujno potrebna tudi strokovna pomoč, zato so takega sodelovanja še posebej veseli, daj se bo njihova zbirka z izmenjavo knjig močno povečala in popestrila.

Živahno je tudi med pevci in plesalci. Moški pevski zbor se že dlje časa redno sestaja na vajah in se pod vodstvom Franca Klančnika pripravlja na revijo pevskih zborov, ki bo aprila v Velenju. Folklorna skupina pa je v zimskem času obnovila redno vadbo in začela s pripravami na samostojen nastop.

Tudi člani likovne skupine bodo krajanom spet predstavili del svojega ustvarjanja. V avli osnovne šole, ki jim redno nudi gostoljubje, bodo ob dnevu žena pripravili retrospektivno razstavo del slikarja samouka Mirka Modrijana.

Vsi skupaj pa največ skrbi ta čas namenjajo pripravam na obnovitev dotrajanega kulturnega doma, ki bo v novi preobleki bistveno izboljšal delovne pogoje ter omogočil večje povezovanje kulture ter delovnih ljudi in občanov. Na odru starega doma že nekaj časa nastaja nova odrska uprizoritev, ki jo pripravljajo člani igralske skupine Kulturnega društva Šmartno ob Paki.

V novi sezoni so se lotili dela nekoliko drugačne oblike in vsebine, ki pa bo gledalce vseh starosti prav gotovo nadvse zanimivo. Predstavo je režiser Bogomir Veras, ki že nakaj let uspešno vodi skupino, takole označil:

„Po Veselih beračih in ekspresstragikomediji Zakaj pa ne smo se v Šmartnem odločili, da v sklopu študija daljših celovečernih tekstov letos pripravimo novo delo z naslovom Musical za dobro jutro. To je moja priredba štirih Andersenovih pravljic: Svinjski pastir, Kakor napravi stari je zmeraj prav, Cesarjeva nova oblačila in Cesarjev slavec. Delo je glasbeno opremil Franc Podjed in je razdeljeno v dve dejanji. V tej zvrsti odrskega prizadevanja, se pravi musicla, bi radi poudarili teme in motive, v katerih odmevajo pojmovna nasprotja sodobnega človeka. To so predvsem človeška izumetničenost, zvestoba in zaupanje pa odtujenost od lastnega spoznajna ter naravna izpovedna neposrednost, ki bo tudi prisotna v veliki meri.

Naš glavni namen pa je, da bi na zabaven, toda ne cenen način, osveščali preko odrskih desk predvsem mladega človeka, čeprav mislim, da bo ta predstava zelo primerna tudi za odrasle, ki se bodo prav tako prepoznavali v njej. S tem našim delom želimo tudi razvijati okus mladega občinstva in širiti njihov krog, se pravi tistih mladih, ki pozneje kljub ostremu življenjskemu tempu ne bodo zanemarjali kulturnih dobrin in med njimi seveda tudi gledališča. Z delom smo pričeli že v začetku meseca novembra lani, vendar pa se je zaradi bolezni študij nekoliko zavlekel.

Moram povedati, da so igralci iz Šmartnega in gostje iz Velenja spet zelo zagreti in delajo z velikim entuziazmom ter tudi že z določenim znanjem. Pri tej igri sodeluje petnajst igralcev, ki bodo, kot pravijo v prologu, predstavili prince in princese, cesarje in druge noblese, deklice, dvorjane, sleparje, meščane, staro in starega ter slavca ta pravega.

Delo poteka uspešno in kot vse kaže, se bomo na premieri predstavili v drugi polovici meseca marca."

J. KRANJC

vzgoja izo– –brażevanje kultura

RAZSTAVA STARIN

Člani folklorne skupine iz Šmartnega ob Paki si že vrsto let prizadevajo, da bi poleg študija originalnih pesmi in plesov, ki so nekoč „živeli" v Šmartnem ter okolici, ohranjevali tudi številne značilne stare predmete. Kmalu so ugotovili, da je predmetov visoke folklorne in etnografske vrednosti na območju Šmartnega ob Paki zelo veliko, zato so sklenili, da jih zberejo in pokažejo vsem, ki jih to zanima. Zbiralce in ljubitelje starin so zato naprosili, da jim za nekaj časa posodijo najzanimivejše primerke iz svojih zbirk. Te predmete bodo pokazali na razstavi, ki bo odprta v nedeljo, 11. februarja od 8. do 16. ure v osnovni šoli v Šmartnem ob Paki.

NOCOJ OTVORITEV RAZSTAVE V ŠOŠTANJU

V počastitev slovenskega kulturnega praznika bodo drevi ob 17. uri v preddverju doma kulture Šoštanj odprli razstavo likovnih del članov Kluba šaleških likovnih ustvarjalcev. Gre za izbirno razstavo, na kateri bo posebna strokovna komisija iz republike izbrala dela za V. revijo likovnih skupin Slovenije, ki bo letos v Brežicah. V kulturnem programu ob otvoritvi bosta pela pevca ljubljanske opere Ana Pusar–Jerič in basist Franc Javornik ob spremljavi pianista Igorja Svare. Priložnostni govor bo imel predsednik skupščine krajevne skupnosti Šoštanj Martin Primožič. Razstava bo odprta do 28. 2. 1979.

STANE TERČAK 2

Gora jurišev

Enote XIV. divizije pred prehodom preko ceste Rimske Toplice – Jurklošter, 12. februarja 1944

XIV. divizija na Paškem Kozjaku 14. februarja 1944

Bolničarke so jim nosile vroč čaj. Proti večeru so prišli tudi kurirji in začeli deliti krompir.

Pozno popoldne so se zbrali raztreseni borci. Bataljoni so se zopet uredili, toda vrste so bile razredčene. Bili smo si na jasnem, da je treba vzeti pot pod noge. Noč nas mora vzeti in jutro pozdraviti nekje daleč. Kam in kod naj gremo, to je bilo težko vprašanje.

Izbire ni bilo dosti. Pravo zadeti! Odgovornost je bila velika. Človeška življenja so na svetu najdražja. Tvegati še enkrat poizkus proboja na Pohorje na cesti Dolič–Vitanje, ni imelo smisla. Če bi se poizkus ponesrečil, bi bila divizija v strminah Paškega Kozjaka izpostavljena uničenju. Po treznem preudarku nam je ostala samo ena smer. Prebiti se je bilo treba preko ceste Dolič–Velenje, prečkati železnico in se povzpeti proti Graški gori.

Trdno smo računali, da bodo Švabske sile to noč ostale še na položaju sinočnjega proboja, ker bodo računale, da divizija svoj poizkus ponovi. Računali smo prav. Vrhove Kozjaka so Švabi to noč zasedli, da nam zjutraj, če se ponovni proboj ne posreči, pripravijo grob v soteskah pod seboj.

Z mrakom je bil napovedan premik na črti Brce–Strnec–Plešivec. Počasi so se formirale kolone. V predhodnici so bili tigri Tomšičevci, hrbet pa je varoval komandant 13. Udarne brigade Gedžo, najdrznejši jurišač v brigadi. Pri vsaki skupini borcev je bil komandant z velikimi izkušnjami, osebnim junaštvom in iznajdljivostjo, ki bi lahko ponoči brez posebnega povelja štaba divizije samostojno operiral. Vsi so natanko vedeli, kaj jim je storiti.

Načelnik štaba Šercerjeve brigade, kepetan Prodnik Mirko, je teren tod okoli dobro poznal. Bil je doma iz Velenja. Ko so se začele kolone premikati, nam je dejal „Fantje, boste videli, to noč jih bomo sparili. Kakor jegulje se jim bomo izvili." Vsi smo ga z veseljem poslušali.

Pomikali smo se pod Kozjakom preko čistin, gozdov in sotesk. Vodiči so nas vodili po najbolj odročnih in zapuščenih terenih. Umikali smo se vsaki zgažen poti in tudi hišam. Taktika divizije je bila, da se kradoma brez boja izmuzne iz švabskih zased na novi sektor. Divizija je moral čim bolj varovati ljudi in jih ohraniti pri močeh. Zavedali smo se, da se nam obetajo še veliki napori. Kje in kdaj bo konec zased in tajk, nam še ni bilo jasno in tudi Švabom ne.

V dolgi strnjeni koloni, ki je merila skoraj cel kilometer, se je vila divizija preko planote. Zavili smo v strmo čistino. Desno od nas je molel poraščen vrh v zrak. Noč je bila mračna. Meseca še ni bilo na nebu, le redke zvezde so medlo sijale na temni širini neba. V grapah in soteskah, obdanih z gozdovi, je bila tema. V dolini na Šaleški strani je bilo vse mirno in tiho. Zdelo se je, da je tudi Švabe zgrudil mraz in so se stisnili v varna zavetja hribovskih domov. Hoteli so si nabrati novih sil za jutranji napad na Basališče.

Patrulje izvidnice Tomšičeve brigade so se pomaknile po čistini naprej. Na vsako stran čistine so šle patrulje pobočnice, da zavarujejo kolone z boka. Nevaren se nam je zdel gozdič, od koder je bil tudi ponoči lep razgled na vse strani. Iz njega se je dala vsa čistina z vrha do podvznožja kontrolirati. Utrujeni smo na vznožju obstali, da si naberemo novih sil za vzpon. Po kratkem odmoru je prišlo povelje „Naprej! Tišina!" Borci so tiho vstali in se pomaknili v strmino. Niso še prvi bili pokonci strmine, ko je ostro vstali in se pomaknili v strmino. Niso še prvi bili na polovici strmine, ko je ostro kakor opoldne, ko se poigravajo sončni žarki na snežni površini. Vsa kolona se je vrgla v sneg in za trenutek onemela. Rafali so udarili proti nam, streljali so previsoko. Fosforni izstrelki so risali v zrak dolge črte nad našimi glavami in se izgubljali za čistino v gozdu. Patrulja predhodnica je bila že na vrhu čistine. Kakor stekli psi so se zagrizli ljudje od strani v Švabe na njihovem desnem boku in udarili nanje, da je zastokalo in zaječalo v gozdu.

Načelnik štaba Prodnik je udaril frontalno po njih. Njegov glas se je razločno razlegel v bojnem metežu. Partizani so se zakadili proti gozdu. Tomšičevci so imeli samo nekaj skokov do prvih osamljenih smrek na robu gozda. Že so zaorile naše prve bombe in trgale vejevje smrek. Prodnik je izrabil pravi trenutek napada Tomšičevcev in se zagnal s svojimi v temo. Gozd je dosegel brez izgub. Fantje so se pognali v divji juriš. Rakete so ponehale osvetljevati čistino, le redki posamezni streli so odmevali v globini gozda, in to naši streli. Švabi so jo jadno odkurili. Tako se jim je mudilo, da so na položaju pozabili „šarca".

Pot je bila prosta...

Borci so mojstrsko opravili svoje delo.

V polni tišini so se ves čas borbe pomikale kolone divizije po strmini proti vrhu. Ko se je borba končala, so bile v strmini že zaščitnice. Mesec je vzhajal izza temnih oblakov. Zdaj pa zdaj so ga objeli oblaki, ga skrili v svoje naročje, da se je vsa pokrajina zamračila, v naslednjem hipu pa se je zopet prismejal in nas gledal, obdan z mavričnim obročem. Mraz je začel popuščati, sneg je postajal mehkejši. Drevje se je otreslo svojega nadležnega tovora. Smreke so se zdele popolnoma temne, njihove sence so se odbijale od iskreče se snežne pokrajine.

Nedeljskega prvenstva v veleslalomu se je kljub neugodnim vremenskim razmeram udeležilo nad 300 zaposlenih.

Vse večja množičnost in kakovost

V Rek več kot tretjina delavcev vključenih v športno rekreativno dejavnost Največ zanimanja za mali nogomet – Vse bolj priljubljeno smučanje – Lani najboljši v ESO

V Rudarsko elektroenergetskem kombinatu Velenje imajo zelo razgibano športno rekreativno dejavnost, ki vsako leto vključuje vedno več delavcev. Zelo se je ta dejavnost razmahnila v zadnjih treh letih, ko so v

Jože Grubelnik, rekreator v sozd Rek

tej sestavljeni organizaciji zaposlili poklicnega rekreatorja. To je Jože Grubelnik, ki nam je tudi povedal, da seveda en sam človek tega vsega ne bi zmogel, zato imajo tudi animatorje rekreacije po temeljnih organizacijah združenega dela. Po njegovih besedah je komisija za šport in rekreacijo v lanskem letu v celoti izpolnila sprejeti program, v katerem so glavni poudarek namenili množičnosti.

V raznih oblikah športno rekreativne dejavnosti je tako lani v Rek sodelovalo 2589 delavcev, v posameznih tekmovalnih panogah pa je nastopilo devetnajst ekip, od tega je največ zanimanja pritegnil nogomet; kar 730 delavcev je bilo vključenih v to tekmovalno panogo. Ker je za to obliko dejavnosti izredno veliko zanimanje, so se letos odločili, da bodo tekmovanje v malem nogometu razdelili v dve ligi. V prvi bo tekmovalo trinajst ekip, v drugi pa dvanajst. Kot je povedal Jože Grubelnik, bo lani prvih pet najboljših ekip avtomatično tekmovalo v prvi ligi, zadnje štiri ekipe pa v drugi ligi. Preostalih šestnajst pa bo odigralo medsebojna srečanja za uvrstitev v prvo ligo.

V preteklem letu so na Rek organizirali kar trinajst športno rekreativnih oblik, in sicer smučanje, kegljanje, šah, streljanje, kros, plavanje, mali nogomet, rokomet, atletiko, mini golf, namizni tenis, odbojko in ribolov. V njih je sodelovalo – kot smo že zapisali – 2589 zaposlenih; to je za okrog osemsto več kot leto poprej, ko so imeli „le“ dvanajst panog. Lani so uvedli še ribolov. Če k vsemu temu prištejemo zimsko rekreacijo v telovadnicah, razne pohode ipd., potem je ta številka nedvomno še višja.

Tekmovanja v posameznih športnih panogah se je udeležilo devetnajst tekmovalnih enot. Najboljši so bili znova tekmovalci Elektrostrojne opreme, ki so zbrali 252 točk, 2. Klasirnica 240, 3. Jama – Preloge 235, 4. Priprava 230, 5. Jamska mehanizacija 226, 6. TEŠ 206, 7. DSSS sozd Rek (brez družbenega standarda) 189, 8. Avtopark 183, 9. Jama – Pesje 179 in 10. Jamski transport 156.

Izredno skrb namenjajo po besedah Jožeta Grubelnika tudi učenju plavanja in smučanja, saj vsako leto organizirajo tečaje smučanja in plavanja za zaposlene. V teh tečajih se je tako lani naučilo smučati 165 delavcev, plavati pa 85 članov kolektiva. Sicer pa je tudi v tej sestavljeni organizaciji vsako leto večje zanimanje za smučanje. Tako so tudi v letošnji zimi organizirali v zimskih letoviščih kot so Kranjska gora, Krvavec, Trije Kralji nad Slovensko Bistrico in čeških Tatrah enotedenske smučarske tečaje, ki so se začeli že 6. januarja trajali pa bodo do 3. marca. Vsi tisti, ki se odločijo za zimsko letovanje v teh središčih, lahko koristijo v ta namen regres ali pa lahko letovanja plačajo v treh mesečnih obrokih.

Tudi za letošnje leto so že sprejeli program športnih aktivnosti. Podobno kot lani bodo tekmovali v trinajstih panogah, nadalje orgnizirali razne trim akcije kot so pohod na Paški Kozjak, na Špik in Graško goro, plavanje, igre brez meja in kolesarjenje. Sodelovali bodo tudi v občinski rekreacijski hokeej ligi, se udeležili (že to nedeljo) zimskih iger elektrogospodarstva Slovenije, zatem letnih iger elektorgospodarstva, rudarskih športnih iger ter pripravili vrsto tekmovalnih srečanj z delavci Tovarne gospodinjske opreme Gorenje Velenje in to v odbojki, rokometu, smučanju, nogometu in košarki.

Kar spretno so vijugali med vratnicami

Medtem so izvedli tudi že prvo akcijo v tem letu. V nedeljo so zbrali na prvenstvu sozda REK v veleslalomu na smučišču v Črni. Tudi to tekmovanje je potrdilo, da je v tej sestavljeni organizaciji združenega dela smučanje izredno priljubljeno. Tekmovanja se je udeležilo kar 316 delavcev in delavk. Tekmovalce so letos prvič razdelili na osem starostnih kategorij tako za ženske kot za moške. Kljub neugodnim vremenskim razmeram je njihovo tekmovanje dobro uspelo.

Vos.

šport telesna kultura rekreacija

VELENJSKIM STRELCEM DRUGO MESTO

V dopisni republiški ligi s standardno zračno pištolo so velenjski strelci osvojili 2. mesto in se tako uvrstili v finalni del tekmovanja, ki se je odvijalo na strelišču Elektre v Ljubljani. Prvo mesto je na tem tekmovanju zasedla ljubljanska Olimpija, za njo pa so se uvrstili odlični velenjski strelci, ki so premagali tudi ekipo Kranja, za katero nastopata državna reprezentanta Franc Peternel starejši in F. Peternel mlajši. Za ekipo strelske družine Mrož iz Velenja so nastopili: Miran Svetina (369 krogov), Hinko Bola (368), Franjo Žučko (367) Rajko Srdič (366). Izjemen uspeh je z osvojitvijo 5. mesta dosegel tudi mladinec Miran Svetina, ki je s 369 krogi pokazal dobro pripravljenost pred državnim prvenstvom, ki bo 16. in 17. februarja v Zagrebu. V konkurenci puškašev je na tem tekmovanju nastopil Dušan Perhač, ki pa je s 356 krogi streljal pod svojimi zmožnostmi.

TEČAJ ZA TRENERJE IN SODNIKE

Občinska nogometna zveza Velenje bo v mesecu februarju pripravila dva seminarja: za nogometne sodnike in za trenerje–instruktorje nogometa. Vsi, ki se želijo udeležiti seminarjev, morajo poslati prijave Občinski nogometni zvezi (Foitova ulica v Velenju) najkasneje do 15. februarja. Oba seminarja bosta potekala v Velenju.

vaš obveščevalec

dežurstva

ZDRAVSTVENI DOM VELENJE:
. 2.. 1979 od 7. do 20. ure dr. Aleksandra Žuber
. 2.. 1979 od 20. dr. Valter Pirtovšek
0. 2. 1979 do 7. ure dr. Valter Pirtovšek
0. 2. 1979 od 7. dr. Franc Kotmik
2. 2. 1979 do 7. ure dr. Franc Kotmik
2. 2. 1979 od 7. do 20. ure dr. adwiga Kosi
2. 2. 1979 od 20. dr. Janez Poless
3. 2. 1979 do 7. ure dr. Janez Poless

ZDRAVSTVENI DOM ŠOTANJ:
Od 9. 2. do 11. 2. 1979 dr. Peter Lazar

ZOBNA AMBULANTA:
0. 2. in 11. 2. 1979 dežuren r. Božo Jevšek, Kidričeva 17, Velenje. Od 8. do 12. ure ežuren v zobni ambulanti ŠZD Velenje, sicer v pripravenosti doma

VETERINARSKA POSTAJA:
Od 9. 2. do 16. 2. 1979 dinl. eterinar Ivo Zagožen, Velenje, Šmjaške Banje 7

mali oglasi

SPREJMEM enega ali dva troka v varstvo v dopoldanskem času. Naslov v upravi sta.

DEKLE in fant iščeta mirno obo zaradi študija ob delu, z porabo sanitarij. Soba je lahko oddaljena cca 10 km iz Velenja. Naslov v uredništvu.

PRODAM AMI 8, celega in o dlelih. Povh, Tomšičeva 8, Velenje.

ANSAMBEL „Sončni jezdeci" nujno išče bobnarja. Ponude na naslov Danijel Konec, Trubarjeva 36, Celje.

KUPIM dvodelno omaro, leišče z jogijem, kuhinjsko mizo 1 stole – rabljeno. Koroška c. /b, Postanovanje št. 4.

SOBO ali garsonjero išče ekleg v Velenju ali v Šoštanju. onudbe pod „TAKOJ".

IŠČEM sobo v Velenju ali ližnji okolici, po možnosti s opalnico. „Inženir"

kino

EDNNI KINO VELENJE
9. 2. – petek ob 17.30 in 9.300 VSE DOKLER NE UBIEM ŠE TEBE – ameriški olitični

10. 2. – sobota ob 16., 17.30 in 19.30 PARIŠKI NORI KONJ – francoski. Režiser: Alain Bernardin. Igrajo: Lova Moor

11. 2. – nedelja ob 16., 17.30 in 19.30 PARIŠKI NORI KONJ – francoski

12. 2. – ponedeljek ob 17.30 in 19.30 POSLEDNJI ŽAREK SOMRAKA – ameriški politični. Režija: Robert Aldrich. Igrajo: Burt Lantaster, Richard Widmark

13. 2. – torek ob 17.30 in 19.30 POL KERZI NE OPROŠČA – ameriški. Režija: Michel Winner. Igrajo: Charles Bronson

14. 2. – sreda ob 17. 30 in 19.30 POL KERZI NE OPROŠČA – ameriški

15. 2. – četrtek ob 17.30 in 19.30 OPERACIJA ZEBRA – ameriški avanturistični. Režija: Joe Tornatore. Igrajo: Mike Lane, Richard Slattery

KINO DOM KULTURE VELENJE

12. 2. – ponedeljek ob 20 uri JULIJA – ameriška drama. Režija: Fred Zinnemann. Igrajo. Jane Fonda, Vanessa Redgrave

KINO ŠOŠTANJ

10. 2. – sobota ob 19.30 POSLEDNJI ŽAREK SOMRAKA – ameriški politični. Režija: Robert Aldric. Igrajo: Burt Lantaster, Richard Widmark

11. 2. – nedelja ob 17.30 in 19.30 VSE DOKLER NE UBIJEM ŠE TEBE – ameriški politični

12. 2. – ponedeljek ob 19.30 PARIŠKI NORI KONJ – francoski

14. 2. – sreda ob 19.30 OPERACIJA OB ZORI – ameriški avanturistični

KINO ŠMARTNO OB PAKI

10. 2. – sobota ob 19. uri VSE DOKLER NE UBIJEM ŠE TEBE – ameriški akcijski

13. 2. – torek ob 19 uri PARIŠKI NORI KONJ – francoski

KINO TOPOLŠICA

10. 2. – sobota ob 16 uri POSELDNJI ŽAREK SOMRAKA – ameriški politični. Režija: Robert Aldrich. Igrajo: Burt

gibanje prebivalstva

VELENJE:

Poroke: Zvonko Gundelj, rojen 1956, strojnik iz Velenja in Zdenka Verbič, rojena 1956, krojačica iz Velenja; Anton Pucelj, rojen 1949, predmetni učitelj iz Velenja in Julija Hudomal, rojena 1953, predmetna učiteljica iz Raven.
Smrti: Ljudmila Lušenc, kmetovalka iz Arnač 14, stara 70 let; Jožef Vladimir Voh, kmetovalec iz Silove 3, star 55 let; Ivana Horvat, gospodinja iz Laz 22, stara 55 let;

ŠOŠTANJ:

Poroke: Avgustin Rednjak, rojen 1883, upokojenec iz Šoštanja, Cesta Heroja Rozmana 5 in Angela Medved, rojena 1916, gospodinja iz Zavodenj.
Smrti: Marija Hudobreznik, druž. upokojenka iz Belih vod 38, stara 73 let; Alojzija Grisolnik, upokojenka iz Velenja, Kidričeva 23, stara 73 let; Jože Slapnik, upokojenec iz Lokovice 12, star 58 let; Karol Kobrič, upokojenec iz Strmca 49, star 71 let.

Corona – novi Iskrin štedilnik, je izrazito sodoben, praktičen in lep gospodinjski aparat.

V vseh blagovnih hišah in specializiranih prodajalnah – Lesk kristala na vaši mizi – proizvaja: KRISTAL Zaječar

Ob pravem času in na pravem mestu: – pohištvo vseh vrst, talne obloge, svetila, preproge, gradbeni material, stavbno pohištvo, lesni polizdelki, keramika.
Vse to in še potrošniško posojilo pri LESNINI v novem prodajnem centru v Levcu.

PODRAVKA JUHE V KOCKI

imajo veliko biološko in kulinarično vrednost. Njihova uporabnost pri pripravi slanih jedi je vsestranska, od predjedi, juh, omak, testenin, jedeh iz riža do krompirja in mesnih jedi, enolončnic itd. S PODRAVKA KOCKO JE JED BOGATEJŠA IN OKUSNEJŠA!

Novosti iz velenjske knjižnice

Pri založbi Obzorja je izšla knjiga „Življenje pred seboj." Napisal jo je Emile Ajar. Bolj kot knjiga je bil do sedaj znan film, posnet po tej knjigi. Za vlogo madame Rose, takšen je naslov tudi filma, je dobils Oskarja.

V romanu pripoveduje mali Momo o svojem življenju. Je sin prostitutke in živi pri madame Roze, pri židovski krušni materi, ki je bila nekoč tudi prostitutka. Sedaj ima ilegalen vrtec otrok svojih kolegic. Madame Roze je bolehna, debeli se, otroci odhajajo in na koncu ji ostane samo Mohamed, ali kakor ga vsi kličejo, mali Momo. Ko hoče hišni upravitelj spraviti madame Rose v bolnico, jo Momo odpelje v klet, kjer lahko v miru umre.

Pri Mladinski knjigi je izšla knjiga „Sofijska zgodba". Napisal jo je bolgarski pisatelj Ljuben Stanev. Napisal je že vrsto romanov in filmskih scenarijev, največji uspeh pa je doživel s „Sofijsko zgodbo". Roman opisuje ljubezenske zveze med MLaimi ljudmi in prijateljstvo med dekletoma Bistro in Zoro. Dekleti gledata na ljubezen vsaka po svoje, kar se naposled, ko lepa in lahkoživa Bistra prevzame Zori prijatelja, razplete v tragičen konec. Razočarana Zora si vzame življenje, pa tudi Bistra po tem tragičnem dogodku gleda v življenje drugače.

Ljubitelji kriminalk bodo radi segli po knjigi „Dih smrti" ameriškega pisatelja Jamesa Jonesa, ki je pri nas najbolj znan po romanu „Od tod do večnosti", kot pisca kriminalk pa ga ne poznamo. Zgodba se dogaja na idiličnem grškem otoku. Ta otok je pravi paradiž potepuških hipijev in čudaških aristokratov. In tu se zgodita dva umora. Zasebni detektiv Lobo Davies poskuša razplesti zapleteno dogajanje. Poleg tega, da je odličen detektiv, je tudi očarljiv osvajalec ženskih src. Prebija se skozi pretepe in napade, niha med čari lepe Marie in baronice Chantal, na koncu pa le razkrije morilca, zraven pa še širok krog trgovcev z mamili.

Pisateljica Victoria HOLT je pri naših bralcih že zelo znana, saj so njeni romani: Gospodarica Mellyna, Poletna noč, Hiša tisočerih latern in Nevesta, med najbolj branimi knjigami. Pomurska založba je izdala še eno njeno knjigo „Pavji ponos". Pisateljica sodi med najbolj priljubljene živeče pisatelje. K njeni popularnosti je nedvomno pripomogla zvrst, ki se je je pisateljica oprijela in jo izpilila do popolnosti – romantična pripoved pričakovanja in negotovosti. V njenih romanih se prepletajo razgibana pripoved, nepredvideni preobrati, srhljiva skrivnost, in vse to vsebuje tudi roman „Pavji ponos".

Pri isti založbi je izšla tudi zanimiva knjiga v dveh delih francoskega pisatelja Pierra Reya: Operacija AUT. Pisatelja poznamo po romanu Grk. Tokrat pa ne opisuje življenje znanih razvpitih osebnosti, ampak opisuje delovanja mafije, prostitucije, izsiljevanje. Osrednja privlačnost romana pa je zakulisje delovanja in poslovanja švicarskih bank – te magične formule v finančno ekonomskem svetu.

M. Š.

Za prijetno in ekonomično pomivanje posode – tekoči ali praškasti Cet s svežino limone. Vaša posoda bo blešče čista, roke pa obvarovane pred izsušitvijo. Cet – sodobna gospodinjska pomočnica.

Cet – Zlatorog Maribor.

Lesk kristala
– Kristal vrhunske kakovosti, modernih oblik . . .
– Kristal Zaječar
– Primerne cene
– Dekorativni izgled

KRISTAL ZAJEČAR

Veplas Velenje
Celjska cesta 35/a
63320 Velenje

Komisija za delovna razmerja TOZD Galip objavlja prosta dela in naloge

1. OPERATIVNEGA TEHNOLOGA

Pogoji:
– srednja tehniška šola strojne smeri,
– delovodska šola strojne smeri ter 2 oz. 4 leta delovnih izkušenj;

2. IZMENOVODJE V OBRATU ARMIRANEGA POLYESTRA

Pogoji:
– srednja tehniška šola strojne smeri,
– delovodska šola strojne smeri ter 1 oz. 2 leti delovnih izkušenj;

3. 2 NASTAVLJALCEV STROJEV

Pogoji:
– KV ključavničar ter 2 leti delovnih izkušenj;

Ponovno pa objavlja prosta dela in naloge:

1. LABORANTA ZA POLYESTER

Pogoji:
– srednja tehniška šola kemijske smeri ter 2 leti delovnih izkušenj

Za omenjena dela in naloge je določeno dvomesečno poskusno delo.
Prijavam naj kandidati obvezno priložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev in jih pošljejo v roku 20 dni po objavi razpisa na naslov: Veplas Velenje, Celjska cesta 35/a, 63320 Velenje

GASILSKO DRUŠTVO ŠALEK

prodaja avto kombi IMV 1600

Licitacija bo v nedeljo, 11. 2. 1979, ob 9. uri pri gasilskem domu Šalek.

RDEČA DVORANA VELENJE

vas vabi na

VELIKO PUSTOVANJE

v soboto, 24. februarja ob 20. uri.
Zabavala vas bosta ansambla NOVI FOSILI in DOBRI ZNANCI z BRACOM KORENOM.
Vstopnina 200 dinarjev.
Vstopnice lahko kupite v RDEČI DVORANI vsak dan, razen sobote, od 6. do 14. ure in od 17. do 19 ure.
PRIDITE NA VELIKO PUSTOVANJE V RDEČO DVORANO IN SE RAZVEDRITE!

DESKA

Zanimiva slučajnost: Plakat vabi na ogled filma: Neznanec, ki nas spremlja. V razbito izložbno okno pa bi morali napisati kdo je neznanec, ki razbija

AVTOMOBILISTI

Montiramo radijske sprejemnike, meglenke, vzvratne luči, popravljamo vso avtoelektriko na vozilih, polnimo in kontroliramo akumulatorje.
AVTOELEKTRO SERVIS, JANEZ PELKO, DUŠANA KVEDRA 12.

ZAHVALA

Družina Kramar – Vlahović se najtopleje zahvaljuje tovarišu dr. Francu Kotniku, ki je med težko in dolgotrajno boleznijo naše mame s tako toplo človečnostjo lajšal njej in njenim bolečine z zvrhano mero profesionalne prizadevnosti.

Svojci!

Prejšnjo soboto se je v Šoštanju poročil najstarejši občan naše občine Avgust Rednak, rojen leta 1883. Njegova izvoljenka je triinšestdesetletna Angela Medved iz Zavodenj.

Posnetek najbolj zgovorno priča, da s preprosto lestvijo gasilci res ne morejo biti kos reševanju iz visokih stolpnic.

Nič več ni snežne odeje. Kakor, da se je zi poslovila in nas je tako kot že nekaj let pust lačne bele opojnosti.

Počitniška brezskrbnost na več načinov

Nekateri so odšli za snegom, drugi so ostali doma, vsak pa je skušal počitnice preživeti čimlepše

Po brezskrbnih (za ene bolj za druge manj) počitniških dneh je v šolah že teden dni spet vse živo. Nekateri so se v oguljene šolske klopi vrnili polni nepozabnih počitniških doživetij, mnogi pravijo, da bi jih lahko preživeli tudi bolje. Zima jo je mladim ljubiteljem snega letos res nekoliko zagodla, zato so si pomagali na različne načine, ali pa se smučanju kar odpovedali. Kakorkoli že, počitnice so preživljali vsak po svoje, nas pa je zanimalo kako. Trije fantje in dekle so nam zaupali:

Dušan Jazbec

DUŠAN JAZBEC iz Gaberk (8. b razred osnovne šole Biba Roeck iz Šoštanja): „Od letošnjih počitnic res nisem imel dosti, saj sem prve dni preživel celo v bolnišnici. Imel sem pljučnico in zato sem moral ležati. Kljub temu pa me je zvleklo na prosto, tako da sem se malo poveselil tudi na snegu. Ni bilo toraj najboljše, vendar sem vseeno zadovoljen. Tudi če ne bi zbolel, bi ostal kar doma, ker nikoli ne grem pozimi na počitnice. Seveda pa sem nekaj časa namenil tudi učenju in literaturi, tako, da sem z velikim zanimanjem prebral Kaplana Martina Čedermaca."

Janko Stropnik

JANKO STROPNIK iz Florjana (6. b razred osnovne šole Karel Destovnik Kajuh iz Šoštanja): „Ker sem se v prvem polletju šolskega leta premalo učil, sem zato moral počitnice izkoristiti v glavnem za učenje. Največ sem ponavljal snov iz slovenščine in zgodovine. Vsak dan sem sedel ob knjigi po dve uri ali še več. Sicer pa se kaj drugega ni dalo početi, saj nam je sneg pobralo že v prvih počitniških dneh, tako, da sem se na domačih pobočjih letos bolj malo smučal."

KARMEN KRALJ iz Velenja (6. razred osnovne šole Gustav Šilih Velenje) „Počitnice so zelo hitro minile. Del sem jih preživela doma, nakaj dni pa sem bila pri teti v Ljubljani. Ogledala sem si mesto. Doma pa sem največ brala. Znam tudi smučati, vendar mi to ne ugaja preveč, zato letos nisem nič smučala."

DUŠAN KRIVEC iz Slovenj Gradca (1. letnik tehniške elektro jaki tok Rudarskega šolskega centra Velenje): „Saj veste, da je mnogo prijetneje čas preživljati brezskrbno, brez strahu, če boš v šoli vprašan in dobil slabo ocen. Zato imamo seveda počitnice zelo radi, žal pa so tako zelo kratke. Štirinajst dni počitnic mine mnogo hitreje kot štirinajst dni pouka. Počitnice sem lepo preživel. Bil sem doma v Slovenj Gradcu, hodil pa sem smučat na Pohorje, kjer je bilo v počitniških dneh snega dovolj. Pogosto je bila sicer precejšnja gneča, vendar mi je bilo vseeno všeč."

Karmen Kralj

Kljub temu, da smo tarnali, ker tudi v letošnjih počitnicah ni bilo snega, so jih torej mladi lepo preživeli. Prepričani smo, da so si nabrali tudi novih moči, da bodo drugo polletje letošnjega šolskega leta dosegli kar najboljše rezultate. To jim želimo tudi mi.

Dušan Krivec

Branko Meh je prejel na letni konferenci gasilskega društva republiško gasilsko priznanje Prve stopnje za izredno požrtvovalno delo pri gašenju požara, ki je nastal 30. maja lani v stanovanju Milana Tifengraberja. Branko Meh je iz močno zadimljenega stanovanja rešil spečega otroka in omejil požar, ki bi lahko močneje ogrozil zgradbo, v kateri je 183 stanovanj in preko 900 stanovalcev.

Velika želja – stalna dežurna služba

Velenjski gasilci so spregovorili o lanskih uspehih in težavah ter sprejeli načrt za letošnje leto – Bo dovolj denarja za raztezno lestev

Prejšnjo soboto so se sešli na redno letno konferenco tudi gasilci gasilskega društva Velenje – center. To 82 let staro društvo, ki šteje 71 članov, 7 članic, 6 mladincev in 21 pionirjev se je tudi v lanskem letu lahko postavilo s številnimi uspešno realiziranimi akcijami. Kot je v uvodu povedal predsednik gasilskega društva Stane Hudales, so se člani precej aktivno udeležili vseh sej, tako da ni bilo primera nesklepčnosti. To je prav gotovo zanimivo in za vzgled drugim društvom ter številnim delegatom samoupravnih interesnih skupnosti in skupščine občine Velenje.

Požarni rajon društva je zelo obsežen in zajema področje šestih krajevnih skupnosti. Tu so številni požarno nevarni objekti industrije, trgovski lokali, bencinske črpalke, skladišče plina, visoke stanovanjske zgradbe, kulturni objekti ter pogost transportni promet z vnetljivimi tekočinami. To gotovo nalaga gasilcem vedno večjo odgovornost in skrb za nabavo najsodobnejše opreme. Vedno bolj prisotno je tudi vprašanje nastavitve stalne dežurne službe v gasilskem domu in skrb po čim boljšem strokovnem usposabljanju operativcev. Med njimi so trije višji častniki, sedem častnikov I. stopnje, 14 podčastnikov I. stopnje ter deset strojnikov in šoferjev. V svojih vrstah imajo tudi gasilskega tehnika. Posebno skrb pa posvečajo tudi temu, da bi v svoje vrste privabili kar največ mladih.

Plan dela, ki so ga sprejeli za minulo leto, so gasilci gasilskega društva Velenje – center v celoti izvršili. V decembru so dobili tudi nov kombiniran avtomobil FAP 1520, ki omogoča gašenje zahtevnejših požarov, pri katerih je potrebna uporaba prahu, pene ali vode pod visokim pritiskom. S povišano stopnjo za samoupravno interesno skupnost za požarno varnost računajo, da bodo v bližnji prihodnosti lahko kupili še prepotrebno raztezalno lestev.

Na letni konferenci so gasilci opozorili na porast števila požarov v naši občini, saj je alarmni glas sirene lani naznanil 28 reševalnih akcij. Ti požari so povzročili večmilijonsko škodo in ogrožali prebivalce. Gasilci so opozorili, da je pri večini požarov krivec človeška neprevidnost ali malomarnost in bo v prihodnje potrebno nameniti še večjo skrb preventivnim ukrepom ter med prebivalci bolj razširiti požarnovarnostno kulturo. V vseh reševalnih akcijah so člani opravili 1300 ur napornega in življenjsko nevarnega dela.

Primanjkovalo pa ni tudi veselih trenutkov. Predvsem na različnih tekmovanjih, kjer so z desetinami veteranov, članov in pionirjev dosegli nekaj zavidljivih uspehov in prejeli 8 pokalov, kar je prav gotovo v ponos celotnemu društvu.

Na letni konferenci so gasilci sprejeli tudi plan dela za letošnje leto. Najpomembnejše naloge so prav gotovo širjenje števila članov, skrb za strokovno izobraževanje in rešitev vprašanja redne dežurne službe v gasilskem domu.

Gasilci so menili, da je škoda, ker se njihovega zbora ni udeležil noben predstavnik družbeno političnih organizacij in Skupščine občine Velenje, ter da ni bilo niti predstavnika Postaje milice, niti predstavnika Civilne zaščite. „Včasih se nam zdi, kot da ni nikomur mar, kako deluje naša humanitarna organizacija in so uspehi in težave s tega področja le naša skrb," so menili po konferenci.

Samozaščita opravila izpit

V ponedeljek ob 12.30 so zaradi neustreznega vodovodnega priključka v šoštanjskem Galipu vdrle strupene kemikalije (cianidi) v glavno vodovodno omrežje v Šoštanju. Kot so nam povedali predstavniki občinskega in krajevnega štaba civilna zaščite je zaradi okvare na vodovodni cevi nastal vakuum in vodovodno omrežje je vsrkalo iz ene od kadi v galvaniki tozda Galip večjo količino strupenih snovi.

Delavka, ki je to opazila, je takoj obvestila vodjo tozda, ki je nemudoma ukrepal in poklical predstavnike velenjskega komunalnega centra, ki so odprli glavni odtok za izpraznitev vodovoda. S tem je bila v glavnem prekinjena oskrba prebivalstva z vodo. V akcijo so namudoma stopili člani štaba civilne zaščite krajevne skupnosti Šoštanj in se skupaj s predsednikom ter načelnikom občinskega štaba civilne zaščite ter ob sodelovanju inšpekcijskih in zdravstvenih služb, predstavnikov komunalnega centra in laborantov iz Gorenja, lotili nadaljnih ukrepov v zvezi z zaščito prebivalstva. V Šoštanj pa sta prišla tudi medobčinski in republiški sanitarni inšpektor.

Občane Šoštanja so z dobro organizirano obveščevalno službo hitro obvestili, da je prepovedana nadaljna uporaba pitne vode vodovoda. Na več mestih so postavili gasilske cisterne in jim ta zagotovili zdravo pitno vodo pričeli z razstrupljanjem vode vodovodnih ceveh. Med tem preprečili tudi vsakršno možnost, bi se strupene snovi morebiti razši le tudi na vodovodno omre severno od železnice.

Zahvaljujoč hitremu posre vanju civilne zaščite in dru odgovornih služb v krajevni skup sti ter občini in seveda nagle obveščanju kajanov, je ta nesre minila brez posledic in v to zvečer nekaj pred 19. uro je bil omrežju spet zdrava pitna voda.

Akcija je potrdila, kako pomen na je krepitev družbene samoza te, saj je delavka v Galipu, ki je p opazila, da je vodovodno omre vsrkalo večjo količino strupe snovi, nemudoma ukrepala.

Nadalje je tudi pokazala, da im občani popolno zaupanje v delo nje civilne zaščite. Sicer pa uspešno delo civilne zaščite ponedeljek in torek v Šošta najbolje ocenila republiški in m občinski inšpektor, ki sta dejala, si civilna zaščita za svoje d zasluži oceno odlično.

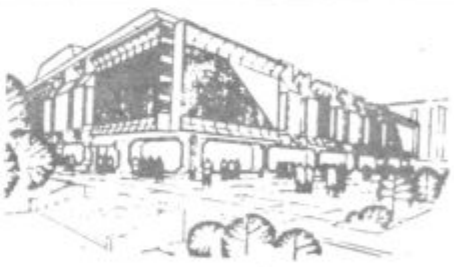

N nama VELENJE

naš čas

„NAŠ ČAS", glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, Velenje, Titov trg 2,p.o.

„NAŠ ČAS" je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstdnevnik „ŠALEŠKI RUDAR", kot tednik pa izhaja „NAŠ ČAS" od 1. januarja 1973 naprej.

Uredništvo: Marijan Lipovšek (direktor in glavni urednik), Staš Vovk (odgovorni urednik), Jože Krajnc, Janez Plesnik, Mira Tamše, Boris Zakošek ter Niko Kupec in Dušan Lazar (tehnična urednika).

Izhaja ob petkih – Uredništvo in uprava 63320 Velenje, Titov trg 2/II, poštni predal 89, telefon (063) 850–087 – Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda 4 dinarje, letna naročnina 180 dinarjev (za inozemstvo 360 dinarjev).

Žiro račun pri SDK, podružnici Velenje 52800–603–38482.

Grafična priprava ČZP „Dolenjski list" Novo mesto, tisk tiskarna „Ljudska pravica" Ljubljana.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za „NAŠ ČAS" se po mnenju Sekretariata za informacije izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije številka 421–1/72 od 8. februarja 1974 ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.